

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškimi pri idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/773715
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD
Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

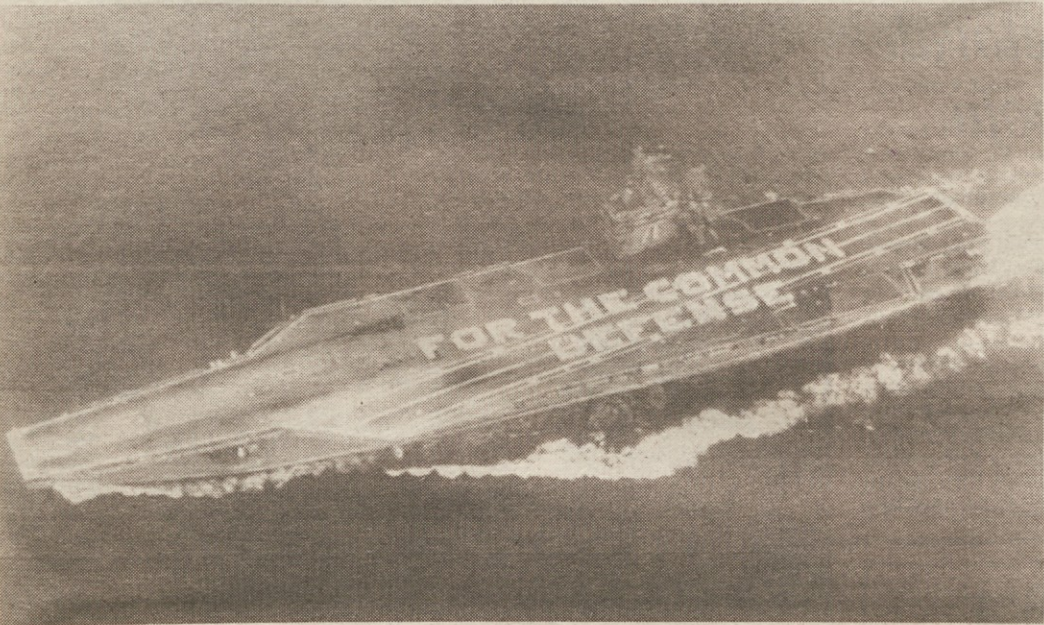
Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 2 (13.233)

Trst, sreda, 4. januarja 1989

Ob odločnem nasprotovanju večine evropskih zaveznikov

Washington skuša sedaj zmanjšati razsežnosti svojih groženj Libiji

Satelitski posnetki niso zadosten dokaz - Amerika je že dokazala pičlo verodostojnost
svojih dokazov ob bombardiranju Tripolija leta 1986 - Napad groba kršitev mednarodnega prava

Jedrska letalonosilka Roosevelt je med najsodobnejšimi ameriškimi strateško-udarnimi, ki so jo
splavili lani (Telefoto AP)

WASHINGTON — Ameriški satelitski posnetki domnevne tovarne kemičnega orožja v libijski Rabti niso prepirali zahodnoevropskih zaveznikov. Italija in ZRN nasprotujeta pogrošnim ocenam, podobnega mnenja so tudi Francozi, ki trdijo, da posnetki niso noben dokaz, sprašujejo se le, zakaj farmacevtsko tovarno v Rabti varujejo raketne baterije. V Parizu pa se obenem sprašujejo, zakaj Američani ne pristanejo na Gadafijevo ponudbo, da bi tovarno pregledali mednarodni izvedenci. Posnetkom verjame le Thatcherjeva, ki pa se ne strinja z morebitnim vojaškim napadom.

V takem položaju Washington skuša sedaj prikazati odhod letalonosilke Roosevelt in drugih dvanajstih vojnih ladij kot navadno rutinsko misijo. Prav tako skušajo opravičevati prekomerno povečanje udarne moči sredozemskega brodovja (s prihodom letalonosilke Roosevelt ne bo Sredozemskega morja zapustila letalonosilka Kennedy) s trditvami, da je občasno povečanje 6. sredozemskega brodovja povsem normalno. Glasnik Pentagona Mel Sundin je ob vsem tem poudaril, da take misije ni mogoče pripraviti preko noči, tako da nima nobene povezave z bombnim atentatom na ameriški jumbo in z libijsko tovarno kemičnega orožja.

Tem zagotovilom pa le redki verjamejo. Amerika je spremenila svoje zadržanje, ko ji je postalo jasno, da bi v morebitnem napadu na Rabto ostala osamljena. V Zvezni republiki Nemčiji med drugim poudarjajo, da bi ZDA v napadu na Rabto kršile mednarodno pravo tudi v primeru, da bi v Rabti res izdelovali kemično orožje. Mednarodna

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Atentat RB na poddirektorja zapora Rebibbia

RIM — Rimski vod rdečih brigad je sinoči nekaj po 19. uri, izvedel krvav teroristični napad na poddirektorja rimske kaznilnice Rebibbia Egidia De Luco, ki je bil ranjen v noge. Do streljanja je prišlo v kraju San Polo dei Cavalieri, na cesti, ki pelje proti Tivoliju. De Luca je bil za volanom svoje crome, za njim pa se je peljal s službeno pando njegov osebni stražar. Na kraju, kjer se cesta zoži zaradi del, je pando in cromo prehitel velik temen avto, ki je nato De Lucovo vozilo blokiral. Iz avta je stopil mladenič, ki je najprej zakril poddirektorju De Luci, naj stopi iz avta ter dodal, da gre za akcijo novih rdečih brigad. Še preden je izrekel vse to, je začel streljati na De Luco, vendar je pri tem pazil, da ga ne bi prehudo ranil.

Medtem je iz pande skočil de Lucov stražar, ki je s svojo službeno beretto izstrelil več krogel proti teroristu, ki ga je najbrž tudi ranil, saj je iz avta stopil njegov pajdaš, ki mu je pomagal nazaj v avto, vozilo pa je zatem izginilo neznano kam.

Na kraj atentata so prispeli rimski karabinjerji, ki vodijo preiskavo, medtem ko so De Luco odpeljali v bolnišnico, kjer so mu ugotovili rane na nogah, zaradi katerih se bo moral zdraviti dva meseca.

Železarska kriza spodbuja polemike zaradi neustreznih političnih izbir

Delno zaprtje železarne v Bagnoliju bi terjalo tri tisoč delovnih mest

NEAPELJ — Neapeljski železarji so včeraj ponovno stopili na ulice, kot že neštokrat v zadnjih desetih letih, da bi protestirali zoper odločitev Evropske skupnosti, da zapre železarno Ilva v Bagnoliju. Če se bo odločitev uresničila, bo ostalo brez dela 3 tisoč delavcev, ki so zaposleni v kavperjih in plavžu. Pri tem ne gre pozabiti, da je železarna v Bagnoliju najsodobnejši tovrstni objekt v Evropi.

Neapeljski delavci so se včeraj zjutraj zbrali najprej v Bagnoliju na kratkem zborovanju, ki so se ga udeležili tudi člani sindikalnih gibanj, govoril pa je le član tovarniškega sveta. Takoj nato so se delavci podali na ulice, vendar so se tokrat izognili neapeljskim upravnim palačam. Lanskega junija je namreč prav pred sedežem deželne uprave prišlo do hudih izgrediv. Delavci pa tokrat niso prizanesli neapeljskemu županu Lezziju, ki je spremljal njihov sprevod, tako da so ga morali javni reditelji dobesedno odvléči iz povorke. Železarji so okrog poldne zasedli glavno železniško postajo in za več ur ustavili železniški promet. Čeprav je tu posegla policija, se je demonstracija zaključila brez neredov. Do poznih večernih ur so nato delavci ostali v železar- ni, člani tovarniškega sveta pa so že napovedali še ostrejša oblike protesta. Prihodnji teden, in sicer 12. januarja, bo v Neaplju splošna stavka, saj je že včeraj ves tamkajšnji delavski svet podprl protest železarjev.

Problem železarne v Bagnoliju pa vse bolj dobiva tudi politični značaj. Minister za javno udeležbo Fracanzani je v

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Železarji iz Bagnolija so odločno protestirali na železniški postaji (AP)

Šest mrtvih v Leninakanu

Nov potres v Armeniji

MOSKVA — V Armeniji se še ni zaključilo tragično sosedje naravnih katastrof. V noči na silvestrovo je nov močan potresni sunek povzročil smrt šestih oseb v Leninakanu. Potresni sunek je bil jakosti šeste stopnje po sovjetski lestvici (lestvica je obsega dvanajst jakostnih stopenj). Novi potres je hudo poškodoval poslopja, ki so nekako le prenesla tresljaje 7. decembra, ko se je dobesedno del mesta Leninakan sesul ali pogreznil v zemljo.

Nove žrtve potresa so bili člani iste družine in so stanovali pod isto streho. Hiša, v kateri so si uredili zasilno bivališče pa se je porušila že po prvih tresljajih. Namestnik direktorja tiskovne agencije Armenian Press pa je izjavil, da bi lahko novi potres povzročil še večje število žrtev, saj je dejansko nemogoče vedeti, kje si je kdo uredil zavetišče in koliko ljudi sploh še tava med ruševinami težko prizadetih mest.

Potresence, ki niso hoteli poslušati oblasti in niso zapustili rodni krajev, mučijo mraz in izredno neugodne vremenske razmere. Prizadeto deželo že nekaj dni prekriva gosta megla, ki jo občasno zgostijo snežne padavine. V večini krajev so na delu ekipe, ki bodo morale odstraniti vse ruševine in omogočiti tako pripravo bodočih gradnje novih mest. Vrhnje plasti ruševin so sicer že odnesli, preostaja pa še delo v globini. Po mnenju koordinatorjev, ki skrbijo za urejevanje gradbenih del, bi morali tako v kratkem zaključiti tudi iskanje trupel, ki najbrž še ležijo pod odpadnim materialom.

Reševalci so že pred desetimi dnevi prekinili z iskanjem preživelih, vendar kaže, da so prav konec prejšnjega tedna našli neko žensko, ki jo je potres iznenadil v pekarni. Kljub mrazu in primanjlovanju hrane, naj bi ženska preživela do trenutka, ko so jo povlekli izpod ruševin. Zdravniki so ji vbrizgali v žile hranilne tekočine in vodo, v nekaj minutah pa je ženska izdihnila, najbrž zaradi zastupitve krvi. Tovrstna smrt je najbolj običajna v primerih večdnene ležanja pod ruševinami, saj se zaradi nezaceljenih ran ali prisilne nepremičnosti mišic zbere v telesu veliko strupenih snovi, ki zastupijo krvni obtok, kakor hitro se telo premakne.

Armenska tiskovna agencija je včeraj vsekakor demantirala vest, ki so jo menda posredovali francoski in italijanski reševalci, da so v Spitaku, kjer je delo bagerjev dejansko že zaključeno, našli 17 preživelih delavcev. Skupina delavcev, naj bi ostala zaprta v nekem skladišču, kjer naj bi se skoraj mesec dni preživljala s hrustanjem žitnih zrn in pitjem staljenega snega. Vest je bila dejansko težko verjetna, saj je bilo že vprašljivo dejstvo, da so preživeli toliko časa v prostorih, kjer je bilo nekaj snega - kar pomeni, da je imel do njih prosto pot tudi ledeni veter, ki piha v deželi. Pri tem pa ne gre pozabiti, da je v Spitaku temperatura padla tudi na -25 stopinj Celzija, v takih okoliščinah pa človek res ne more dolgo preživeti.

Oviran polet radikalne transnacionalnosti

VOJMIR TAVČAR

TRST — Bodo odpotovali? Ne bodo odpotovali? Hamletovski dvom je včeraj zaznamoval zasedanje federalnega sveta radikalcev, predvsem pa delo novinarjev, ki zasedanju sledijo. Obvestila o domnevnem odhodu in o zopetni odložitvi so si sledila kot na tekočem traku. Najprej bi moral radikalni miniparlament odpotovati v Bohinj včeraj zjutraj, nato ob pol dveh, nato ob petnajstih, nato... kdo ve?

Prosto po Frassici, je bil odhod radikalcev v Mladinski dom v Bohinj, kamor jih je povabilo predsedstvo ZSMS, prava uganka, ki ji nihče ni vedel odgovora, ker je življenje kot kviz. Vprašaj načrtovanemu potovanju pa niso pripisale oblasti ne tostran ne onstran meje. Vzrok uganke ni bil noben politični zapletljaj, pač pa zaskrbljenost prevajalcev, ki so se začeli spraševati, ali se jim lahko kaj pripeti onstran meje, saj je vendar

beograjska vlada prepovedala kongres v Zagrebu. Ali bi jim selitev v Bohinj morebiti profesionalno škodila? Ali bi v prihodnje lahko imeli težave za delo v Jugoslaviji? Ker si sami, in tudi radikalna stranka, ki jih je najela, niso znali odgovoriti, so sklenili, da ne odpotujejo v Bohinj, dokler ne dobijo za to uradne avtorizacije. Od koga? Od jugoslovanskih ali slovenskih oblasti, je bil generični odgovor.

Sele v večernih urah je bil gordijski voz dvomov presekan. Kaže, da so bile težave rešene in da bo federalni svet danes dopoldne le odpotoval s prevajalci vred, čeprav glede na včerajšnje izkušnje dodatni zapletljaji niso izključeni.

Zakaj pa so predstavljali prevajalci tolikšen problem? Glede na večnacionalno sesto- vo federalnega sveta, radikalni parlament brez prevajalcev dejansko ni sposoben razprave in komuniciranja. Prevajalci pa postajajo tako možna ovira poletu transnacionalnosti.

Negotovost v zvezi z odhodom je pogojevala razpravo federalnega sveta, ki je za uho, nenavajeno besedišča radikalcev, težko dojemljiva. Nedvomno pa je bil še večji vzrok nejasnosti samo bistvo nove radikalne stranke. Transnacionalnost, kaj je to? Radikalci sami, ki o njej sicer veliko govorijo, tudi sami ne znajo jasnega odgovora. In to je popoldne priznal eden od zgodovinskih voditeljev Gianfranco Spadaccia, ki je poudaril, da mora PR svojo vizijo "prevesti" v konkreten politični načrt.

V glavnem se je razprava včeraj trudno vlekla v pričakovanju morebitnega odhoda in ob ploskanju vsaki novici, da je ta ali oni potrdil vpis in prispeval tolikšno in tolikšno članarino. Radikalci iščejo svojo novo pot, iščejo protislovja in probleme, ki bi jim omogočili, da se otresejo sedanje sivine. Pri tem pa jim morebitne neutemeljene prepovedi bolj pomagajo od zavestne nepozornosti.

● Ameriške grožnje

konvencija iz leta 1925 namreč prepo-veduje le rabo kemičnega orožja, ne pa izdelave in posesti. Evropske za-veznike med drugim ne prepričujejo ameriški dokazi, saj se še spominjajo »neizpodbitnih« dokazov o libijski vpletenosti v bombnem atentatu na neki berlinski disko klub. Reaganova administracija je namreč pred tremi leti s takimi dokazi opravičila piratski letalski napad na Tripoli. Pred slabim mesecem pa je berlinsko sodstvo ovrglo sum o libijski vpletenosti v ta bombni atentat. V ameriške dokaze sedaj marsikdo upravičeno dvomi. Že res, da na satelitskih posnetkih vidimo ob domnevni farmacevtski tovarni protiletalske raketne baterije in vzletne proge za lovce prestreznike, kar je nedvomno čudno. V državi, ki ima tako čudškega voditelja, pa ne bi smeli presenetiti niti taki izredni ob-rambni ukrepi. V vsakem primeru pa bi bil nedopusten kršenkoli vojaški poseg.

To so včeraj poudarjale skoraj vse italijanske politične sile. KD pomenljivo poudarja, da se z orožjem ne more odpraviti nevarnosti kemičnega orožja. To vprašanje je treba reševati in rešiti s pogajanjem.

Od 7. do 11. januarja bo v Parizu mednarodna konferenca o kemičnem orožju. Prav tu bi morale podpisnice ženevske konvencije iz leta 1925 razširiti tedanjo prepoved uporabe tudi na izdelovanje in posest. Navsezadnje so ZDA skupaj s Sovjetsko zvezo največje proizvajalke kemičnega orožja. Washington bo sedaj poskušal doseči, da bi OZN dobila posebna pooblastila, ki bi omogočila mednarodne preiskave o rabi kemičnega orožja tudi v pri-meru, da bi se kaka država uprla taki preiskavi, kot je to storil Irak v napa-dih na kurdska oporišča.

● Zaprtje železarne

teh dneh tarča številnih kritik, zlasti s strani sindikata. Včeraj pa so se nanj znesli tudi socialisti, ki so ostro omeni-li njegovo zadržanje in popuščanje pod pritiskom odločitev ES. PSI meni, da si mora Fracanzani sedaj prevzeti odgovornost za tistih 3 tisoč delovnih mest, ki jih je sam postavil na prepih. Socialisti so namreč prepričani, da že-lezarna v Bagnoliu ne bo imela več iste vrednosti, če bodo zaprli njen najpomembnejši oddelek. Fracanzaniju pa očitajo tudi, da je pasivno sprejel načrt o reorganizaciji evropskega že-lezarstva, saj ni nikoli prišlo do učin-kovitih pogajanj med Italijo in prizade-timi železarskimi sektorji ostalih drž-av članic ES. PSI nadalje grozi, da so pripravljeni poseči tudi na pristojnem evropskem sodišču, če v ES ne bo prišlo do ustrežnejše reforme železarskega sektorja oziroma do preklica ne-davnih odločitev, ki najbolj kaznujejo prav Italijo. Za Fracanzanija pa so se posredno zavzeli republikanci, ki poudarjajo, da je bilo zaprtje železarne v Bagnoliu že dalj časa predvideno in da je to pač cena, ki jo je treba plačati zaradi številnih neustreznih političnih izbir javnega železarstva.

RIM, BUDIMPEŠTA, STOCKHOLM — V Italiji so sprožili tako imenovani »rdeči alarm«, da bi zavarovali vse morebitne cilje terorističnih napadov. Največjo skrb so posvetili mednarodnim letališčem, zavarovali pa so tudi tuja veleposlaništva in konzulate, se-deže mednarodnih organizacij in tujih družb. Budnost so okrepili tudi na že-lezniških postajah in na mejnih preho-dih. Prejšnjo noč je na milanskem le-tališču Malpensa prisilno pristal boe-ing 737 tunizijske letalske družbe Tu-nis Air, ker je neznanec telefoniral mi-lanski kvesturi, da je na krovu peklenski stroj. Pirotehniki so po ve-čurnem iskanju ugotovili, da ni na krovu nobene bombe, tako da se je lahko letalo vrnilo v Tunis.

Podoben položaj je tudi drugod po Evropi. Madžarsko notranje ministr-stvo je včeraj sporočilo, da so 31. de-cembra sprejeli telefonsko sporočilo nekega Arabca, ki je izjavil, da so pri-

padniki neke iranske šiitske organiza-cije podtaknili bombo na ameriški jumbo, da bi se maščevali za sestrelit-ev iranskega potniškega letala nad Zalivom. Neznanec je tudi povedal, da so v neko letalo švedske letalske druž-be SAS podtaknili podoben peklenski stroj.

Madžarsko notranje ministrstvo je takoj obvestilo Interpol in švedske ob-lasti. Od 1. januarja so torej na šved-skih letališčih poostri nadzorstvo do take mere, da letala švedske družbe SAS vzletajo tudi z večurno zamudo, saj na letališčih odpirajo celo kovčke. V zadnjih dneh so namreč Švedi pre-jeli še tri taka opozorila.

Na sliki (telefoto AP): z žerjavom dvigajo na tovornjak del repa ame-riškega jumba, ki je 22. decembra strmoglavil nad škotskim Lockerbi-jem.

PLO in ZDA bodo sodelovale v protiterorističnem boju

WASHINGTON — PLO je pozitivno odgovorila na uradno prošnjo was-hingtonske administracije, da bi sode-lovala pri iskanju krivcev za bombni atentat na jumbo ameriške družbe Pan Am, ki je strmoglavil na Škotskem. Namestnik šefa tiskovnega urada Bele hiše Roman Popadiuk je včeraj sporo-čil, da sta se na ameriškem veleposla-ništvu v Tunisu sestala ameriški vele-poslanik Robert Pelletreau in pred-stavnik PLO Hakam Baloui, ki sta na-čela tudi vprašanje ameriškega jumba.

Formalni sestanek, na katerem bodo potrdili ameriško-palestinsko sodelo-vanje v preiskavah, bo prihodnjo so-

boto, petnajst dni pred prvotnim datu-mom drugega srečanja.

V Kairu pa je glasnik PLO Basam Abu Šarif nekemu ameriškemu televi-zijskemu omrežju sporočil, da je Ara-fat pripravljen na aktivno sodelovanje z Američani.

Sodeč po vesteh, ki prihajajo iz Washingtona, je Arafat že poslal ame-riškemu predsedniku Reaganu pismo, v katerem napoveduje ustanovitev po-sebne operativne skupine, ki bo zadol-žena pri iskanju voditelja teroristične skupine, krive za atentat na ameriški jumbo.

Ministrstva in Dežele o problemu pitne vode

RIM — Vprašanje kakovosti pitne vode v nekaterih italijanskih deželah bodo 10. januarja obravnavali ministri za zdravstvo, okolje, civilno zaščito, javna dela, kmetijstvo skupaj s predsedniki prizadetih dežel. Ministrstvo za zdravstvo pa je medtem izdalo tiskovno sporočilo, v katerem med drugim piše, da je alarmizem prejšnjih dni popolnoma odveč. Količina strupenih snovi, ki so v rabi v kmetijstvu menda ni tolikšna, da bi ogrožala človekovo zdravje. Po drugi strani pa je minister za zdravstvo Donat Cattin v pogovoru z novinarji poudaril, da je bil doslej ta problem pod nadzorstvom izključno ministrstva za zdravstvo, ki samo nima dovolj pristojnosti, da bi ustrezno ukrepalo. Tudi zato je bil Donat Cattin primoran že štirikrat podaljšati veljavnost odloka o količini herbicidov v pitni vodi, ki je v Italiji veliko večja kot dovoljuje zakon Evropske skupnosti. Minister je še dodal, da če bi razveljavil odlok, bi z začetkom letoš-njega leta kar dva milijona državljanov ostalo brez pitne vode. Na skorajšem srečanju se bodo morali zato izreči tudi deželni upravitelji.

Preiskovalci iščejo krivce brodoloma pri Copacabani

RIO DE JANEIRO — Potapljači bra-zilske pomorske policije so našli truplo mladega Turinčana Paola Mantegazze, ki je umrl v brodolomu ladje Bateau Mouche IV. Za turinskega tu-rista je bil usoden bar v podpalubju, ki se je v nekaj sekundah spremenil v brezizhodno past. Voda je namreč vdr-la v spodnje prostore ladje in zalila bar ter restavracijo. Stoli in mize niso bili pritrjeni, ko se je ladja nagnila na en bok so se zato zavalili proti edinim vratom in jih zaprli. Potapljači so se morali kar 24 ur truditi, da so končno odstranili pohištvo in odprli manjši vhod, iz katerega so nato povlekli trupla nesrečnih potnikov.

Starši Paola Mantegazze so že pre-poznali truplo svojega sina, v nekaj dneh pa bi ga morali prepeljati v Itali-jo. V Rio de Janeiru so včeraj odprli tudi niz preiskav, ki bi morale dokon-čno določiti krivce tako brezsmiselne tragedije. Zaenkrat so preiskovalci osredotočili svojo pozornost na štiri osebe: na enega od ladjarjev, enega od lastnikov turistične agencije, ki je or-ganizirala novoletno potovanje z ogle-dom ognjemetov pri Copacabani, ter dva agenta luške kapitanije.

Kapitan ladje Bateau Mouche IV., o katerem se je v prvih urah po brodo-lomu govorilo, da ga imajo na sumu

zaradi neprimerne upravljanja ladje, je bil tudi sam med žrtvami. Njegovi delovni kolegi so sporočili pristaniš-kim oblastem, da je bil kapitan izred-no uidevna in sposobna oseba. Več-krat v preteklosti je menda obvestil luško kapitanijo, da turistične agenci-je izkoriščajo sleherni koteček na lad-jah, tako da je plovba večkrat nevar-na. Pred svojim poslednjim potova-njem pa je ženi menda rekel, da se bo podal in morje, kljub slabemu vreme-nu in množice na krovu nestabilne ladje s ploskim dnom, ker mora pač delati.

Na ladji pa vsekakor ni bilo vse v najlepšem redu. Preživelci so soglasno izjavili, da je bilo premalo rešilnih pa-sov, te pa so hranili v težko dostopnih krajih, pa tudi privezani so bili tako da jih niso mogli sneti s podstavkov. Na dan pa so prišle tudi druge izred-no neprijetne podrobnosti. Ko se je Bateau Mouche IV. prevrnil, je bilo v bližini nič koliko zasebnih plovil. Mnogi so priskočili na pomoč brodo-lomcem, prenekateri pa so raje gledali ognjemete, ki so oznanjali prihod no-vega leta in so - kot trgovec Ferreira Rodrigues - naročili posadki, naj odže-ne vse, ki so hoteli splezati na jahto. Yacht Club iz Ria je trgovcu odvzel člansko izkaznico...

Brodolom tudi pri Gvatemali

GVATEMALA — Slabo vreme, predvsem pa nadvse improvizirane varnostne naprave so pripomogle k brodolomu potniškega trajekta v gvatemalskih vodah. Do nesreče je prišlo v nedeljo, na krovu trajekta Justo Ru-fino Barrios II. pa je bilo več kot sto potnikov, ki so se vračali domov po praznovanju novega leta.

V nesreči naj bi izgubilo življenje 68 oseb, 46 pa so preživele brodolom. Trajekt naj bi se potopil, potem ko so ga slabo privezali na vlačilec, ki je priskočil na pomoč plovilu z okvaro.

Na sliki (AP): reševalci odnašajo trupla ponesrečenih potnikov

Herald Tribune o stanju v SFRJ

PARIZ — Eden najbolj znanih za-hodnih novinarjev C. L. Sulzberger je v časopisu International Herald Tri-bune objavil daljši komentar o trenu-tnem političnem in gospodarskem po-ložaju v Jugoslaviji, zasnovan v glav-nem na razgovoru s predsednikom pred-sedstva SFRJ Raifom Dizdarevičem.

Presenečen nad velikimi spremem-bami v pozitivnem smislu, na katere je naletel v Beogradu med dvema obiskoma, ki sta si časovno sicer pre-cej narazen, Sulzberger podrobno in barvito opisuje, nakar preide na resno današnjo stvarnost in v tej zvezi na-važa predsednika predsedstva Raifa Dizdareviča, ki v zvezi s krizo na Ko-sovu med drugim poudarja, da Alba-nija prispeva k zaostrovanju tega pro-blema s pomočjo ohrabrujoče propa-gande in širjenja neresnic o preganja-nju Albancev v Jugoslaviji. To je pod-pora ustanavljanju "velike Albanije", katere nosilec naj bi bila Tirana.

Kljub vsemu - Sulzberger še nade-lje citira Dizdareviča - Jugoslavija ni uvedla posebnih varnostnih ukrepov ob albanski meji. Edino je kot pomoč na Kosovo poslala posebni odred 400 milicnikov.

Ameriški komentator pristavlja, da mu je Dizdarevič v tej zvezi pripom-nil, da tudi gospodarski položaj ni takšen, ki bi bil v pomoč pri reševa-nju etničnih problemov. Ob tej prilož-nosti je Dizdarevič dodal, da se drža-va še nadalje spoprijema s tremi ključnimi problemi kot so inflacija, negativna stopnja rasti in padec in-vesticij. Kljub temu, pravi Sulzberger, so sedanje devizne rezerve države največje v minulih desetih letih.

V nadaljevanju razgovora o nade-ljnih načrtih Jugoslavije se Sulzber-ger še posebej zadržuje pri Dizdarevi-čevem pojasnilu v zvezi z odpiranjem države do tujine. Poudarja njegove besede o želji Jugoslavije, da bi tesneje sodelovala z Evropsko skupnostjo.

Sicilski mafijski vodja Ercolano za zapahi

CATANIA — Karabinjerjem je s spretno pripravljeno zasedo v noči na torek uspejo aretirati mafijca Giuseppa Ercolano. Ercolano, ki je svak najvidnejšega predstavnika sicilskega organiziranega kriminala Nitta Santapao-le, se je skrival v prostorih prevoznega podjetja, katerega je bil lastnik.

Možje postave so že več časa vedeli, da se Ercolano skriva v podjetju Avimec. V ponedeljek ponoči so zato počakali, da bodo začeli prvi tovornjaki zapuščati veliko parkirišče. V trenutku, ko so se odprla velika vhodna vrata, so karabinjerji vdrli na dvorišče in od tod v bliž-nje poslopje. V nekem uradu je njihovo pozornost vzbu-

dila založena knjižna polica, za katero je bil skrit vhod v podzemsko prostoro, kjer se je dejansko skrival Giusep-pe Ercolano. Preiskovalci menijo, da so z njegovo areta-cijo zadali hud udarec sicilski mafiji, saj so izpodbili splošno prepričanje, da so mafijski »bosi« nedotakljivi.

V Reggio Calabrii pa je včeraj prišlo do prvega letoš-njega obračunavanja med mafijskimi skupinami. Pod streli morilcev sta umrla Carmelo Bernardo in Vincenzo Flaviano, oba stara znanca policije. Bernardo bi se moral v prihodnjih dneh zagovarjati pred sodniki, ki vodijo proces proti kalabrijski mafiji.

V F-JK se je začel proces decentralizacije

Občine, pokrajine in gorske skupnosti imajo z novim letom večje pristojnosti

TRST — S 1. januarjem se je v Furlaniji-Juljski krajini začel proces decentralizacije. V tem okviru je deželna uprava »predala« nekatere pristojnosti krajevnim ustanovam. Le-te (pokrajine, občine in gorske skupnosti) bodo prejele tudi primerne finančne prispevke, da bodo lahko kos novim nalogam. Od tega dne je tudi prva skupina deželnega osebja na razpolago krajevnim ustanovam (predvsem pokrajinskim upravam), da bodo lahko zadostile novim upravnim dejavnostim.

Katere pa so te nove pristojnosti, ki so jih prevzele (ali pa bile zanje pooblašene) krajevne ustanove z novim letom?

POKRAJINSKE UPRAVE

1. posegi za kulturne dejavnosti; 2. posegi za razvoj kulture miru; 3. poklicno izobraževanje; 4. pokrajinski odbori za cene; 5. upravne funkcije glede prevoza, prometa in tranzitov; 6. šolske gradnje; 7. tečaji za glasbeno usmerjanje; 8. srednji in manjši muzeji, koordinacija knjižnic; 9. realizacija muzejev in knjižnic; 10. posegi v korist glasbenih šol; 11. posegi v korist zasebnih šol; 12. preureditev kinodvoran in večnamenskih dvoran; 13. združenja za zaščito prizadetih in nespособnih oseb; 14. infrastrukture v industrijskih conah; 15. ustanovitev mestnih parkov in obnova področij krajinskega propadanja; 16. nadzorstvo lova in zaščita živalstva; 17. ohranjanje in pospeševanje gozdnih in pašniških površin; 18. gozdne poti; 19. kmečki turizem; 20. ustanove in združenja, ki delujejo na področju zaščite narave; 21. sejmi, razstave, tržnice, tečaji in zasedanja, ki zadevajo kmetijstvo in živinorejo; 22. prometne zveze, ki so v pristojnosti krajevnih ustanov; 23. solski turizem.

Palaca pokrajinske uprave v Trstu

OBČINSKE UPRAVE

1. določanje manjših toponimov; 2. funkcije upravne policije; 3. učbeniki za osnovne šole; 4. pristojnosti trgovskega sektorja; 5. dovoljenja za profesionalne turistične dejavnosti; 6. nadzorstvo nad dobrinami občinske uporabe; 7. šolsko skrbstvo in pravica do študija; 8. ustanovitev in upravljanje knjižnic; 9. infrastrukture za proizvodne obrate; 10. preiskave za poklicne sezname obrtniških podjetij.

GLAVNA MESTA POKRAJIN

1. mestni parki in obnova področij krajinskega propadanja.

GORSKE SKUPNOSTI

1. pobude za izboljšave in razvoj al-

pskega turizma (koče, bivaki in steze); 2. pobude za izboljšave in razvoj kmečkega turizma; 3. sejmi, razstave, tržnice in zasedanja krajevnega značaja na področju kmetijstva in živinoreje; 4. ohranjanje in širjenje gozdnih in pašniških površin; 5. gozdne poti; 6. podpora ustanovam in združenjem za zaščito narave.

Poleg finančnih prispevkov, ki jih že določajo prejšnji deželni zakoni, je v letošnjem proračunu predvideno, da bodo krajevne uprave za uresničevanje novih pristojnosti prejele 87,5 milijarde lir (38 milijard pokrajinskim upravam, 45,5 občinskim in 4 milijarde gorskim skupnostim).

Msgr. Battisti nasprotnik Trsta? Sploh ne, le obtožbe masonerije!

Videmski škof Battisti

(potem ko je že vložila interpelacijo v deželnem svetu) s poslancem Camberjem, bivšim tržaškim županom in tajnikom stranke Staffierijem in deželnima svetovalcema Gambassinijem in Cecovinijem.

V odprtem pismu, ki so ga odposlali videmskemu nadškofu -potem ko oporekajo njegovim trditvam o živilih — štirje listarski predstavniki msgr. Battistiju očitajo, da je v teh letih podpiral sektaška stališča na najrazličnejših področjih in ga spominjajo na tiste (o različnih problemih in ob številnih priložnostih), ki jih je podprl katoliški tehnik videmske škofije »La Vita Cattolica«. Štirje listarji pišejo, da so bila ta stališča skrajno protitržaška, zelo strupena in povsem brez duha usmiljenja in ponižnosti.

Na odgovor ni bilo treba dolgo čakati. »La Vita Cattolica« je ponovno potrdila svoja stališča in dodala, da je potrebno še enkrat razkriti skrite razloge tolikšnega ogorčenja predstavnikov Liste za Trst in tržaške masonerije. To ogorčenje je vzbudilo dejstvo, ugotavlja »La Vita Cattolica«, ker »smo obsodili hudo solidarnost tržaškega prostozidarstva v primeru Moncini in da smo večkrat s prstom pokazali prav na tržaško in deželno masonerijo kot najbolj vznemirjujočo, ker je tajna, in na gnusno socio-ekonomsko mrežo dežele Furlanije-Juljske krajine.«

Kje so prostovoljne ekološke straže?

TRST — Kje so se izgubile prostovoljne ekološke straže? Predvideva jih deželni zakon št. 34 o zaščiti narave, ki je bil odobren daljnjega junija 1981. leta, o stražah pa ni ne duha ne sluha. Bile bi potrebne posebno v sedanjem trenutku, ko se ekološki problemi kopičijo in ko postaja vse bolj občutno pomanjkanje ustreznih nadzornih organov na teritoriju.

Tako ugotavlja deželni svetovalec Zelene liste Wehrenfennig, ki se z interpelacijo obrača na odbornika za gozdarstvo in parke Vespasiana z zahtevo po pojasnitvi o usodi prostovoljnih ekoloških straž.

Obenem ugotavlja, da v deželnem proračunu ni nobenega nakazila (kot je predvideno v zakonu 34/81) za usposabljanje prostovoljcev in da je deželna večina zavrnila predlog Zelene liste, da bi v te nemene v letošnjem proračunu nakazali 200 milijonov lir.

bolje. Prišel je dr. Minster, kirurg z nezgodnega oddelka in jo potolažil.

»Lahko greste domov, draga moja, z njim je vse v redu. Operacijo je odlično prestal, zdaj pa spi kot otrok. Nekaj časa ga bomo pustili na oddelku za intenzivno nego, potem pa ga bomo odpeljali v bolniško sobo. Dva dni bo tukaj na opazovanju, potem pa bo lahko odšel domov.«

»Imeti mora vse najboljše, zasebno sobo in vse drugo, kar bi morda potreboval!«

»Potem ga bomo pa premestili na zasebni oddelek,« jo je spretno tolažil dr. Minster. »Ne skrbite zanj, gospa Melville. Čudovit primerek je, res je lep.«

»Ga lahko vidim, preden odidem?« je moledovala Mary.

»Če hočete, vendar nikar ne ostanite predolgo. Dobil je pomirila in raje vidim, da ga ne predramite.«

Tima so položili na veliko posteljo na kolesih, ki jo je zakrivala španska stena, okrog nje pa je bilo vse polno opreme, ki je oddajala zamolke zvoke. V sobi je bilo še sedem bolnikov, ki so bili videti tako bolni, da je Mary za hip spet zajela panika. Poleg Tima je stala mlada sestra in mu je merila krvni tlak na zdravi roki. Njene oči so bile uprte v bolnikov obraz, namesto da bi gledala, kaj počenja. Mary je nekaj časa molče opazovala njeno občudovanje. Potem pa je sestra dvignila pogled, zagledala Mary in se ji nasmehnila.

»Pozdravljeni, gospa Melvillova. Spi, to je vse, zato nikar ne skrbite zanj. Njegov krvni tlak je odličen in nič več ni v šoku.«

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Krvavo ravnotežje v baskovski deželi

Baski so narod, ki šteje približno 3 milijone prebivalcev, od katerih živi več kot 90% v štirih španskih pokrajinah, ostali pa v treh francoskih okrajih onstran Pirenejev. Tu bo govor o Baskih v Španiji, kjer so razvili močno gospodarstvo, a hkrati ohranili tudi narodno zavest in željo, da bi vseh sedem pokrajin združili v neodvisno državo.

Ta težnja se je prvič pojavila v prejšnjem stoletju kot posledica industrijskega razvoja in močnega centralizma tedanje Španije. Vodilna sila baskovskega nacionalističnega gibanja so postali meščani, ki so leta 1895 ustanovili stranko PNV (Partido Nacionalista Vasco), ki je širila svoj vpliv precej počasi. Med državljansko vojno se je PNV pred grožnjo Francovega centralizma opredelila za republiko. Kratkotrajna španska republika je Baskom priznala avtonomijo in Franco jih je kaznoval 26. aprila 1937 s tem, da je poslal nemške bombnike bombardirati njihovo "sveto" mesto Gerniko, kjer so nekdanji španski kralji s prisego potrjevali baskovske svobščine.

Po zmagi je Franco dosledno razvil fašistično raznarodovalno politiko: preganjanje intelektualcev, prepoved jezika itd. Zaradi tega močnega pritiska je PNV po letu 1952 dejansko prenehala delovati.

V 50. in 60. letih je baskovska dežela doživela nov gospodarski razvoj, nove narodnostne napetosti in nastop nove generacije, ki je reagirala na mrtvilo v PNV z ustanovitvijo nove organizacije ETA.

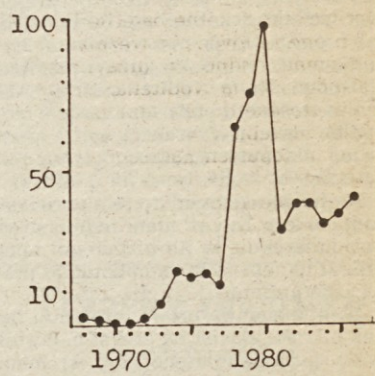
ETA so začetnice baskovskih besed Euskadi ta Askatasuna, kar pomeni "domovina in svoboda". Njena ideološka osnova je bila izraz nove dobe: laična in zakoreninjena predvsem med študenti in intelektualci. Ker je Francova diktatura preprečevala svobodno izražanje narodnih teženj, je bilo njeno delovanje ilegalno in na robu nasilja.

Prva bomba, ki jo je nastavila ETA, je počila leta 1962, a pravi val nasilnega delovanja se je začel šele sredi 70. let. Med tema dvema letnicama se je izvršilo politično razčiščenje znotraj organizacije. Sprva so se pojavile tri struje: kulturniki, marksisti in revolucionarji, ki so videli cilj v splošni vstaji baskovskega naroda. Po letu 1970 je ta struja prevladala in izločila ostali dve. Ilegalna struktura s "poklicnimi" revolucionarji pa je nastala že leta 1963, in leta 1968 so padle prve smrtno žrtve atentatov. Reakcija oblasti je kmalu pokazala, da je splošna vstaja utopijska in da atentati lahko kvečjemu prisilijo državo do popuščanja baskovskim zahtevam.

Neko drugo predvidevanje revolucionarjev pa se je izkazalo kot pravilno. Ostrina državne reakcije je utrjevala odpor Baskov in njihovo podporo ilegali, v katero so sedaj vstopali vsi sloji.

Najuspešnejši atentat, umor predsednika vlade generala Carrera Blanca, decembra 1973, je sprožil v Eti razdor. Strogo vojaški del je vztrajal pri izključno nasilnem delovanju, politično-vojaška struja pa je ocenjevala, da se bliža konec Francove dobe in da je zato treba začeti tudi z izrazito političnim delovanjem. V ta namen je nastala stranka EE (Euskadiko Ezkerra, Baskovska levica), ki je po Francovi smrti 20. novembra 1975 nastopila poleg PNV na prvih svobodnih volitvah junija 1977 za novi španski parla-

UBITI V ATENTATIH ETA

ment. PNV je dobila 8 sedežev, EE pa enega.

Začel se je težki prehod španske družbe iz diktature v demokracijo, ki je posvetil veliko pozornosti prav etničnim ranam. Nova ustava, ki je bila sprejeta z referendumom decembra 1978, je uvedla presenetljivo široko avtonomijo za precejšnje število pokrajin in tako omogočila nastanek Avtonomne baskovske skupnosti, sestavljene iz treh pokrajin, z lastnim parlamentom, lastno vlado, kulturno in finančno avtonomijo in lastno policijo. Baskovski jezik je dobil status uradnega jezika. Aprila 1980 je bil izvoljen prvi deželni svet in tokrat je nastopila tudi stranka HB (Herri Batasuna, Združeno ljudstvo), ki je bila očitna emanacija vojaške veje Ete, ki je s tem hotela pokazati kolikšno podporo uživa med volilci. Po rezultatih sodeč voli zanj kakih 15% Baskov, izvoljeni predstavniki pa ne nastopajo v deželnem svetu, ker nočejo sodelovati v "politični igri".

Politično-vojaška veja se je februarja 1982 sama razpustila in dokončno opustila terorizem. Glede na pridobljeno avtonomijo, glede na ošibitev teroristične strukture ter na splošno stabilizacijo španske družbe je bilo pričakovati, da bo terorizem povsem prenehal. Državna protiteroristična dejavnost je medtem postala precej učinkovita, a politična oblast je s svojo neodločnostjo še vedno puščala vojaški veji Ete nekaj simpatije med prebivalstvom, da kljub ponujeni amnistiji ni izhirla.

Razmerje sil se je ustalilo: vlada ni pripravljena popuščati več in jedro nacionalističnega gibanja se ni pripravljeno odpovedati svoji zahtevi po neodvisnosti, čeprav zadnji volilni rezultati kažejo, da bi sedaj za popolno samoodlobo glasovalo od 40 do 43% baskovskih volilcev. Atentati se medtem nadaljujejo. Koliko časa se bo še ohranilo to krvavo ravnotežje?

Glavni vir: esej Fernanda Reinarsa: Nationalism and Violence in Basque politics, v št. 2/3 angleške revije Conflict iz leta 1988.

Oglasni oddelek

sprejema oglase
in razna obvestila
vsak dan od 8. do 13. ure
po tel. 7796-611

TIM

Prevedla
Breda KonteCOLLEEN
McCULLOUGH

108.

»Ne, odličnega zdravja je.«

Gospa Parkerjeva se je vrnila v spremstvu sestre Kelly, ki je v rokah nosila pladenj s čajem.

»Popijte tole, dokler je še vroče, gospa Melville,« je rekla sestra Kelly. »Potem pa pojdit, prosim, naravnost po hodniku do kopalnice, da slečete to obleko in si privoščite vročo kopel. Gospa Parkerjeva se je ponudila, da bo šla k vama domov iskat nekaj sveže obleke, medtem pa lahko oblečete haljo, kakršne nosijo bolniki. S Timom je vse v redu, vi pa se boste veliko bolje počutili, ko se boste nekaj časa namakali v vroči kopeli. Poslala bom sestro, da vam bo pokazala pot.«

Mary se je pogledala in šele takrat ugotovila, da je tako vsa oškropljena s Timovo krvjo, kot je bil on sam.

»Najprej spijte čaj, medtem pa bo dr. Fisher zbral nekaj podatkov, ki jih potrebujemo.«

Dve uri pozneje je bila Mary z gospo Parkerjevo spet v čakalnici, oblečena v sveža oblačila, in tudi počutila se je

Njegova lica niso bila več voščeno bleda, ampak so v spanju nekoliko pordela. Mary se stegnila roko in mu s čela potisnila nazaj koder las.

»Pravkar ga nameravam odpeljati v zasebni oddelek, gospa Melville. Bi me hoteli spremiti, da boste videli, kje bo spal, preden odidete domov?«

Naročili so ji, naj ga pride obiskat šele pozno popoldne naslednjega dne, ker bo še naprej spal. Ko je prišla, ga ni bilo v sobi, ker je šel opravljat neke poskuse. Sedla je in ga potpežljivo čakala ter odbila ponujeni čaj in sendviče z vljudnim, napetim nasmeškom.

»Ali ve, kje je in kaj se je zgodilo?« je vprašala oddelčno sestro. »Ga je zgrabila panika, ko se je prebudil in ugotovil, da me ni?«

»Ne, vse je bilo v redu, gospa Melville. Hitro se je pomiril in zdaj je videti srečen. V resnici je tako vesel, sončen človek, da je postal ljubljenelec oddelka.«

Ko jo je Tim zagledal, kako sedi v stolu in čaka nanj, so ga komaj zadržali, da ni skočil z vozička, da bi jo objel. »Oh, Mary, tako sem vesel, da si tukaj! Mislim sem, da te morda dolgo časa ne bom videl.«

»Je s teboj vse v redu, Tim!« je vprašala in ga na hitro poljubila v čelo, ker sta jo opazovali dve sestri.

»Spet se odlično počutim, Mary! Zdravnik je mojo roko spravil v red. Tam, kjer jo je prerezal nož, jo je zašil in zdaj ni več krvi ali česa podobnega.«

»Te boli?«

»Ne hudo. Ne tako, kot takrat, ko mi je cel tovor opeke padel na nogo, da se je zlomila.«

Do konca meseca moramo poravnati številne davke in stroške Po veliki decembrski razsipnosti januarja kup plačilnih dolžnosti

Tudi kdor prejema dokaj visoke trinajste plače in pokojnine, se bo januarja znašel v težavah. S praznično nakupovalno evforijo, novoletnimi dopusti ali veseljami je denar, ki smo ga prejeli konec decembra, skopnel kot sneg na soncu. Ko smo ga prejeli, nas večina ni hotela misliti na to, da bo treba januarja spet varčevati. Prav ta mesec pa nas čaka kopica plačilnih dolžnosti, ki bi lahko »požrle« tudi dvojno trinajsto plačo. Januar je s tega vidika prava kazen božja, saj moramo poleg običajnih stroškov, kot so tisti za telefon, vodo, plin in električno energijo ali upravni stroški, poravnati tudi cel kup bolj ali manj rednih stroškov in davkov, ki jih plačujemo samo enkrat na leto in ki se nakopičijo prav na začetku leta.

Med te sodi na primer prometni davek oziroma davek na posest motornih vozil. Lastniki avtomobilov, ki imajo več kot devet davčnih konjskih sil — in prav takih je največ — ga morajo poravnati do 31. januarja. Do istega datuma je treba poravnati naročnino za radio, televizijo in razne revije in časopise (med njimi je seveda tudi Primorski dnevnik). Poleg tega bodo morali vozniki kupiti nov kolek za voziško dovoljenje, nekaterim pa zapade

tudi avtomobilsko zavarovanje. Januarja zapade tudi večina drugih zavarovalnih pogodb in roki za izplačevanje bančnih posojil. Prav tako bo treba obnoviti članske izkaznice raznih društev, klubov in združenj ter poklicnih zborov. Če seštejemo, koliko denarja bomo morali izplačati državi ali raznim podjetjem in družbam (nekateri bodo v tem mesecu morali spraviti skupaj tudi po več milijonov lir), bo začetek leta vse prej kot rožnat, in to kljub astrološkim ali drugačnim napovedim. A kaj, ko imajo zvezde z našimi banalnimi zemeljskimi dolžnostmi kaj malo opravka.

Vrste pred poštnimi in bančnimi okenci bodo januarja torej vse prej kot neobičajne. Z njimi se bomo morali sprijazniti vsakič, ko se bomo hoteli »otresti« vsaj enega od številnih bremen, ki bodo ta mesec legla na naše denarnice in nam olajšala bančne račune. Že včeraj so bile vrste v poštini uradih precej goste, ljudje, ki so čakali v njih, pa so nezadovoljno godrnjali nad tem neizprosni januarjem.

Naše denarnice pa bo dodatno izpraznil tudi povečanje davka na dodatno vrednost IVA, ki ga je vlada določila tik pred novoletnimi prazniki in zaradi katerega bodo poskočile tudi cene

blaga široke porabe. S ponedeljkom so namreč v veljavi za dva odstotka višje cene kruha, mleka, olja, testenin, paradižnikove mezge, sira in masla, sadja in zelenjave, v prihodnjih dneh pa bodo verjetno poskočile tudi cene drugega blaga. Pri tem naj dodamo, da večina trgovcev včeraj še ni prilagodila cen novemu davčnemu režimu in bo to storila najkasneje v teku naslednjih desetih dni.

Nove cene kruha in mleka

Pokrajinski odbor za cene pri Trgovinski zbornici je v ponedeljek določil nove nadzorovane cene kruha in svežega neposnetega, pasteriziranega in homogeniziranega mleka. Povišanje je posledica dviga davka na dodatno vrednost od dveh na štiri odstotke.

Navaden nezabeljen kruh v kosih po 250 gramov bo odslej stal 1.370 lir za kilogram (namesto dosedanjih 1.345 lir), s svinjsko maščobo zabeljen kruh pa bo stal 1.820 lir za kilogram (namesto 1.785 lir). Liter svežega neposnetega mleka bo stal 1.110 lir (namesto 1.085), polilitrška konfekcija pa 575 lir (namesto 565 lir).

Kljub vsemu pa trgovci računajo na nove številne kupce. Do 6. januarja, ko v Italiji praznujejo »Befano« (ki je prav tako kot Miklavž, Božiček in dekdek Mráz dolžna prinesiti otrokom čim več daril), imajo trgovci tržaške pokrajine možnost, da odprejo trgovine tudi ob dneh, ko imajo običajno počitek. Že v ponedeljek popoldne so bile številne trgovine odprte, danes popoldne pa bodo odprte tudi mnoge trgovine z živili. Povrh se bodo te dni začeli tudi popusti in razprodaje, s katerimi bodo trgovci skušali privabiti iz naših posušenih denarnic še zadnji drobci.

Na sliki (foto Magajna) vrste v poštne uradu pri Sv. Jakobu.

pismo uredništvu

Adelaide Aglietta odgovarja na kritike senatorja Spetiča

Spoštovani odgovorni urednik Primorskega dnevnika,

senator Spetič se je v pismu Vašemu dnevniku spustil v vrsto razmišljanj o radikalski pobudi v Jugoslaviji, razmišljanj, ki imajo le malo politične vsebine, še manj pa resnične, in ki jih je, kot kaže, navdihnili zame nerazumljiva užaljenost. Raje bi sprejela — kot sprejemam njegovo zagotovitev prijateljstva — natančne kritike na račun političnih izbir radikalne stranke. Nesprejemljivo pa je izkrivljanje realnosti in politične identitete stranke.

Kako je na primer mogoče v dobri veri govoriti o podpori radikalcev represivni politiki Izraela do Palestincev in spregledati, da je radikalna stranka že od začetka »intifade« zavzela zelo odločna stališča do Samirjeve vlade ter celo zahtevala njen odstop v pismu vsem članom Kneseta. Niti ne razumem, kako lahko mobili-

zacija v parlamentu in v Trstu z zbiranjem 65.000 podpisov, kateremu so se pridružili tudi pobudniki Liste, proti industrializaciji Krasa, ki jo je predvideval Osimski sporazum, postane čez noč nasprotovanje sporazumu v njegovi celoti. Glede nezanimanja za probleme slovenske manjšine v Italiji pa ostajajo med akti tako zakonski osnutek, ki ga je predstavila radikalna skupina v parlamentu v prejšnji mandatni dobi, kot Pannellova izjava v tržaškem občinskem svetu — ko je začel svoj prvi poseg z besedami: »Jaz sem Slovenec...« — pa tudi razni posegi ob vseh priložnostih, ko je bilo to potrebno.

Glede dvomov v iskrenost našega prijateljstva do sosednje Jugoslavije in v resnično skrb za procese, ki so tam v teku, menim, da o pristnosti in celo o vitalnosti tega prijateljstva predvsem za Jugoslavijo in procese

demokratizacije v njeni notranjosti najbolj pričajo sama debata, ki se je začela v Jugoslaviji na osnovi radikalnih izbir, spoštovanje, s katerim smo jo spodbujali in spremljali, pa tudi pristopi državljanov vseh jugoslovanskih republik k naši stranki.

Zato bi z bratskim prijateljstvom pozvala prijatelja Spetiča, naj se bolj zavzema za dialog, tudi z nenasilnimi pobudami, ter naj opusti staro stalinistično navado blatenja nasprotnika brez obravnavanja vsebine.

Zaključujem z iskrenim voščilom sen. Spetiču za bodoči dialog in odkrito soočanje o problemih, ki so nam vsem pri srcu, tako glede Jugoslavije kot glede posameznih političnih izbir, kar bi lahko začeli že na federalnem svetu PR na tržaški Pomorski postaji.

S prisrčnimi pozdravi

MARIA ADELAIDE AGLIETTA

Pomazani spomeniki in slovenska šola Črni mazači nadaljujejo svoje bolezenske izpade

Tudi fašistični mazači so praznovali — seveda po svoje. Po silvestrski mazaški akciji v Boljuncu, so svoje »pogumno kulturno delovanje« nadaljevali v noči od ponedeljka na torek in obiskali najmanj tri kraje v tržaški pokrajini. S črno barvo so pomazali spomenika padlim na Proseku in na Opčinah ter pročelje slovenske šole pri Sv. Jakobu. Kot je že običaj, so napisali tudi nekaj zguljenih psovki proti Slovincem ter se podpisali s svojimi znaki in kraticami. To v brk vsem tistim, ki bi jih po zakonu in službeni dolžnosti morali odkriti in preganjati, a jim — kot kaže — to nikakor noče uspeli.

Res je, da »ima vsako tele svoje vesele«, kot pravi slovenski pregovor. Toda kljub temu se vsiljuje vprašanje, kaj lahko neko »tele« žene k temu, da maže spomenike in stavbe, ki so naposled vendarle spomeniki in stavbe krajev, v katerih živi. Ali ne maže s tem v bistvu sebe, in to toliko bolj, ker se pod tisto packarijo povrh še podpiše? Sicer pa je vprašanje, ali je sploh umestno iskati racionalne razloge za zadržanja in izpade, ki so očitno bolezenske narave.

Na sliki zgoraj pomazani spomenik na Proseku, v sredi spomenik padlim na Opčinah (obe foto Magajna), spodaj pa mazaški izliv na pročelju stavbe v Ul. Frausin pri Sv. Jakobu, v kateri so slovenski otroški vrtec, osnovna in nižja srednja šola (foto Križmančič).

BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

CASSA RURALE ED ARTIGIANA
OPICINA - TRIESTE
HIRANILNICA IN POSOJILNICA
OPCINE - TRST

KMEČKA IN OBRтна HRANILNICA
IN POSOJILNICA V NABREŽINI

SLOVENSKI DENARNI ZAVODI NA TRŽAŠKEM

vas uljudno vabijo na

NOVOLETNI KONCERT

ORKESTRA MARIBORSKE OPERE

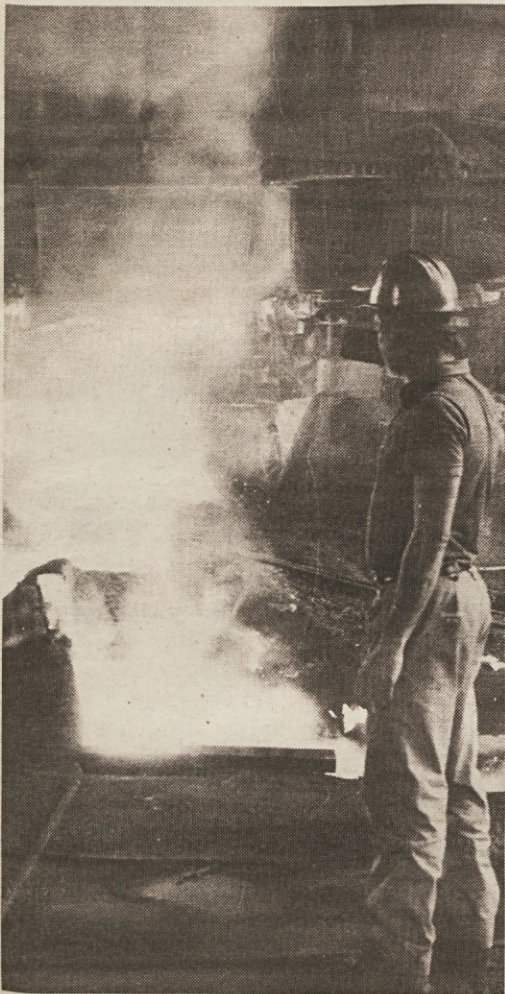
Dirigent Boris Švara

TRST - Kulturni dom - Ul. Petronio
v petek, 6. januarja, ob 20.30

Vstop samo z vabili, ki so na razpolago v tajništvu bank

Zagotoviti je treba predvsem sredstva za preustroj

Kljub premikom še odprto vprašanje železarne AIT

(Foto Magajna)

Z začetkom tega leta bi moralo škedenjsko železarno prevzeti novo lastništvo in s tem bi moral tudi steči načrt za njen preustroj. Na meso to družbe AIT skupine Finsider bi morala vskočiti nova družba, ki bi jo ustanovili furlanski podjetnik Andrea Pittini, to je glavni delničar podjetja Ferriere Nord s sedežem v Osoppo v videmski pokrajini, družbi ILVA in SPI skupine IRI, se pravi državnega zavoda za industrijski preustroj, ter deželna finančna družba Friulia.

Vse to pa se doslej še ni zgodilo, čeprav bi bilo zgrešeno trditi, da ni bilo nič storjeno za doseg tega cilja. Kar zadeva novo družbo velja povedati, da sicer formalno res še ne obstaja, toda v zadnjih mesecih in tednih — še zlasti po stavki in javnem protestu delavcev 6. decembra — so rešili vse pomembnejše probleme, ki so se v tej zvezi neposredno postavljali. Tako je na primer že določeno, da bo nova družba imela 83 milijard lir glavnice, pa tudi, kakšne deleže bodo pri njej imeli štirje družabniki. Pittini bo prispeval 21 milijard, ILVA 18, SPI 41, Friulia pa 3. Ta sredstva so posamezne družbe tudi že zagotovile. Zadnji sta to storili ILVA in SPI, in sicer takoj po 21. decembru, ko je operacijo odobril glavni svet IRI. Ustanovitev nove družbe je po tej plati torej samo še formalnost in bi lahko do nje prišlo že v kratkem, po vsej verjetnosti na ministrstvu za javne udeležbe v Rimu.

Kje pa se je potemtakem celotna zadeva zataknila? Odprto ostaja predvsem vprašanje finansiranja preustroja železarne na osnovi načrta, ki ga je izdelal Pittini. Stvar ni od muh, saj gre za 61 milijard lir, ki bi jih morali v eni ali drugi obliki zagotoviti država in deželna uprava. Dežela se je svoj čas že obvezala, da bo iz svojih rednih sredstev prispevala 15 milijard lir. Dobiti bi torej morali še 46 milijard, in to v bistvu na vladni ravni. Nekaj jih bodo prav gotovo črpali iz izrednega sklada 60 milijard lir, ki je bil ustanovljen s finančnim zakonom za železarne v Turinu, Verbani in Trstu, toda dokončne rešitve še ni. Dokler ne bo rešeno to vprašanje, pa je vse skupaj pod vprašajem — z ustanovitvijo nove družbe lastnice vred.

Prav v teh dneh se je po vsej državi razširila vest, da bo po navodilu Evropske skupnosti jeklarna v Bagnoliu pri Neaplju zaprla svoj drugi plavž, in marsikdo si postavlja vprašanje, ali bi evropske omejitve lahko negativno vplivale tudi na bodočnost škedenjske železarne. »Zveza vsekakor ni tako direktna,« je na vprašanje odgovoril pokrajinski tajnik kovinarjev CISL Pompeo Tria, s katerim smo se pogovorili o problemih in perspektivah škedenjskega obrata. »Evropske omejitve namreč zadevajo proizvodnjo jekla, medtem ko škedenjska železarna proizvaja lito železo. Res pa je, da bi železarna po preustroju lahko proizvajala tudi jeklo. A če se bo to zgodilo, bo prav gotovo šlo za visokokakovostno jeklo, za katero si bo novo lastništvo prav gotovo že vnaprej zagotovilo tržišče.«

Upajmo, da bi stvarjem res tako, kakor tudi, da je za preporod škedenjske železarne zdaj treba rešiti samo še nekaj »zgodil tehničnih« problemov, kot mnogi zagotavljajo. Na kocki je vendarle 1.100 delovnih mest!

Na Opčinah bo jutri za nekatere srečen dan

Jutri zvečer ob 20. uri bo v Prosvetnem domu na Opčinah prijetna družabna prireditel, povezana z žrebanjem listkov, ki so jih številne trgovine, podjetja in obrtniki, včlanjeni v združenje »Skupaj na Opčinah — Insieme a Opicina« delili klientom v času, ko je tu potekala akcija »Zlato na Opčinah — Božič 88«.

Koliko podjetij in trgovin se je udeležilo tokratne akcije, smo po telefonu izvedeli od Darka Malalana, znanega openskega zlatarja: »Skupno smo razdelili približno 500 tisoč loterijskih listkov. Kupec je prejel listek za vsakih 10 tisoč lir nakupa v določenih trgovinah. V akciji je sodelovalo okrog sto trgovin, podjetij in drugih obratov, kar pomeni, da je tudi letošnja pobuda dobro uspela.«

Kakšne pa bodo nagrade? »Prva nagrada je 15 milijonov lir v zlatih žetonih, druga sedem, tretja pa tri milijone lir; potem je še 10 manjših nagrad v znesku milijona lir.«

To je že tretjič, ko ste se na Opčinah odločili za takšno pobudo. Ste z uspehom zadovoljni?

»Lahko rečemo, da smo zadovoljni in da so to našo zamisel dobro ocenile tudi naše stranke oziroma klienti. Letos smo razdelili več listkov, kar pomeni, da je bilo tudi več kupcev. Prvo leto smo za prvo nagrado namenili avtomobil, lani in letos dobijo srečni izžrebanci denarne nagrade v zlatih žetonih.«

Občinstva na jutrišnji prireditvi prav gotovo ne bo manjkalo. Za tiste, ki bodo dobitniki lepih nagrad, pa bo večer še posebno lep in prijeten. (N. L.)

Zavod Rittmeyer naj bi prešel v pristojnost Dežele in Občine

Deželni odbornik za finance Dario Rinaldi je izrazil tudi osebno zanimanje za usodo zavoda za slepe Rittmeyer, ki ima svoj sedež v Barkovljah. Zavod je namreč trenutno v hudih denarnih težavah, tako da je njegovo normalno delovanje, če že ne njegov obstoj, v resni nevarnosti. Odbornik Rinaldi meni, da nujno edino možno rešitev predlogi ministrstva za šolstvo, ki je s posebno pozornostjo vzelo v pretres probleme te posebne šole za slepe.

Omenjeno ministrstvo je pred kratkim poslalo deželni in občinski upravi ter šolskemu skrbništvu pismo, v katerem navaja predloge za izhod iz krize. Glede na pomembno in neprecenljivo vlogo, ki jo ima zavod Rittmeyer, je povsem neprimerno, da so vse njegove dejavnosti pod nadzorstvom šolske uprave. Vse proračune, pogodbe za prodajo nepremičnin ter druge odločitve v zvezi s finančnim poslovanjem zavoda za slepe mora namreč odobriti šolska uprava.

Silovit požar pri Miramaru

V gozdiču nad Centrom za teoretsko fiziko pri Miramaru, je včeraj zvečer izbruhnil silovit gozdni požar, ki je za več ur zaposlil gasilce, gozdne čuvaje in prostovoljce skupin za civilno zaščito. Iz še nezanih vzrokov je začelo goriti suho grmičevje in podrastje. Gasilce je pri delu oviral tudi vsiljiv veter, ki je še bolj razpihal plamene in raznašal iskre daleč naokoli. Vse do pozne večerne ure ognja ni bilo mogoče ukrotiti.

Gasilci so najprej poskrbeli za varnost prebivalcev, saj so se bali, da se bodo ognjeni zublji priplazili do bližnjih hiš in do miramarskega znanstvenega središča. Plameni so poškodovali več hektarjev gozdne površine. Po vsej verjetnosti je ogenj zanetil požigalski roka.

Spor okrog bivšega taborišča pri Padričah Gambassini strelja v prazno

Načelnik Liste za Trst v deželnem svetu Gambassini je naslovil na predsednika deželnega odbora interpelacijo v zvezi s sporom, ki je nastal med upravitelji de Henriquezovega vojnega muzeja in Koordinacijskim združenjem kraških vasi glede uporabljanja bivšega begunskega taborišča pri Padričah. Listarski prvak pa se ni omejil na pojasnjevanje spora in njegovih morebitnih posledic, ampak je interpelacijo izkoristil za strupen napad na slovenski živelj, pa tudi na novoletni pohod za mir.

Gambassini izhaja iz trditve, da je »skupina slovenskih predstavnikov "Združenja kraških vasi" na silvestrovo protizakonito zasedla dve stavbi bivšega begunskega taborišča pri Padričah. Ta kompleks je državna last in je bil z redno konvencijo dodeljen tržaški občinski upravi, da bi namestila zbirke de Henriquezovega muzeja. Krajevni Slovenci pa ga zahtevajo za svoje potrebe in nastal je spor, ki traja več kot leto.«

Upoštevajoč, da je bila »novoletna nedelja v Trstu posvečena "pohodu za mir" in govorom o potrebi po mirnem sožitju med slovensko manjšino in italijansko večino,« Gambassini sprašuje:

»1. ali takšne akcije "škvdarističnega" kova niso v odprtem navzkrižju z vsemi lepimi besedami o potrebi po mirnem sožitju in ali njihova očitna politična narava ne zahteva odločnega po-

sega oblasti, ki so pristojne za vzdrževanje zakonitosti in demokratičnega reda (...); 2. ali ni vnebovpijoča negibnost tržaškega župana in občinske uprave, ki se doslej po krivem nista postavila v bran njima zaupanih muzejskih dobrin, ne v bran občinskega uslužbenca, ki te dobrine hrani, kakor tudi ne v bran svojih in državnih pravic s tem, da bi obnovila sodni postopek proti tistim, ki jih ogrožajo (...); 3. ali predsednik deželnega odbora nima za primerno in nujno, da vsi, ki so pristojni, posežejo tudi zato, da bi preprečili nevarnost, da bi se že tako majhna tržaška pokrajina razdelila na dve ločeni republiki: na tisto v mestnem središču, kjer je zaprta večina, in na ono na kraški planoti, kjer ni mogoče ničesar storiti brez pristanka slovenske manjšine (!).«

Gambassinijevega posega ne bomo na dolgo komentirali, ker se sam od sebe. Opozorili bi le na protislovje, ki je v njem. S tem, da govori o potrebi po obnovitvi sodnega postopka, Gambassini posredno pove, da je nek tak postopek že bil. Gre za pravdo o posesti (ne lastnini) bivšega taborišča, ki jo je tržaška občinska uprava zgubila s Koordinacijskim združenjem kraških vasi. Če to upoštevamo, se zdobijo v prah vse navedene obtožbe proti Kraševcem, od tiste, da nastopajo protizakonito, do one, da imajo posebno republiko, ki je sicer že tako smešna.

Turški državljan ni hotel domov

Ubežnik skočil z vlaka blizu openske postaje

Mlad turški ubežnik Gezer Senol se ni hotel predati usodi in na ukaz obmejne policije zapustiti državo, v katero je prišel ilegalno po več tednih napornega in nevarnega potovanja. Včeraj jutraj je 24-letni fant zbral ves svoj pogum in skočil iz vlaka, ki naj bi ga odpeljal nazaj v domovino.

Agenti obmejne policije so mladega Istambulčana zasačili predvčerajšnjim ponoči blizu Fernetičev, ko je ravno kar ilegalno prestopil mejo. Prisilili so ga, da je sedel v njihov avtomobil in ga odpeljali na policijsko postajo, kjer je moral mladi ubežnik ostati do jutra. Ob 7. uri so ga odpeljali na vlak, ki je nekaj minut zatem odpeljal z železniške postaje na Opčinah proti Jugoslaviji. Gezer je nekaj časa tuhtal, kaj naj stori. Ko je opazil, da vlak na ovinku zmanjšuje hitrost, je hitro odprl vrata in skočil na tla, kjer je ves potolčen obležal. Fant je zaman skušal vstati in pobegniti. Noge pa ga niso držale, ker ga je udarec v glavo za nekaj minut povsem omamili.

Zanimanje tudi na vsedržavni ravni

Tisk posveča veliko pozornost pristaniškemu projektu POLIS

Vsederžavni tisk posveča v teh dneh precejšnjo pozornost načrtu družbe POLIS za preureditev starega tržaškega pristanišča. Gre kot znano za širokopotezni projekt za posodobitev stare luke, se pravi tistega dela pristaniške carinske proste cone, ki se razprostira od bivšega letališča za vodna letala pri kanalu do tiste točke proti Barkovljam, kjer železniški nadvoz prečka Miramarski drevored. Glavna delničarja družbe POLIS sta FIAT Impresit in Assicurazioni Generali, ki imata vsak po 40 odstotkov glavnice, finančna družba krajevne pristaniške ustanove FINPORTO pa razpolaga z 20 odstotki delnic.

Korenita preureditev starega tržaškega pristanišča, za katero se zavzema družba POLIS, naj bi po prvih ocenah veljala 600 mili-

jard lir. Pristaniška ustanova in projektanti računajo na izdatno finančno pomoč vlade in tudi drugih javnih teles, v prvi vrsti deželne uprave, ki je skupaj s Tržaško občino pristojna za izdelavo potrebnih urbanističnih načrtov.

Glavni direktor družbe POLIS Gambato je v včerajšnjem pogovoru z urednikom tiskovne agencije ADN-Kronos podčrtal, da odpira ta načrt stvarne razvojne možnosti ne samo za krajevne pristaniške dejavnosti, ampak tudi za splošni gospodarski razvoj mesta in njegove pokrajine. Načrt za preustroj starega pristanišča predvideva tudi gradnjo podzemskih parkirišč za več kot tri tisoč avtomobilov, kar pomeni, da ta objekt ne bo služil samo potrebam pristanišča, ampak tudi naraščajočim potrebam mesta.

Kmalu posvet o okužbi preko človeške plazme

Deželno združenje krvodajalcev, ki je včlanjeno v Italijansko federacijo združenj darovalcev krvi FIDAS, prireja v soboto, 21. januarja, v devinskem gradu enodnevni posvet na temo »Virusne bolezni, s katerimi se je mogoče okužiti preko plazme in njenih derivatov«. Posvet prirejajo pod pokroviteljstvom deželnega odbora FJK, Univerze v Trstu in Tržaške krajevne zdravstvene enote, udeležili pa se ga bodo tudi minister za prevoze Santuz, podtajnik za zdravstvo posl. Caravaglia in članica komisije za zdravstvo v poslanski zbornici Lucia Crepez (princ Thurn und Taxis je dal brezplačno na razpolago devinski grad).

Na posvetu bodo skušali osvetliti, kako je mogoče pri pacientih, katerim je treba vbrizgavati tujo plazmo, preprečiti okužbo z virusnimi boleznimi, kakršna je npr. aids (vprašanje je danes, ko se okužba z aidsom neustavljivo širi, posebej pomembno), skušali pa bodo tudi ugotoviti, ali je mogoče nadomestiti plazmo s sintetičnimi snovmi.

Posvet, ki se bo začel ob 9.15, bo vodil prof. na Inštitutu za higieno Univerze v Trstu Majori. Profesorja D'Agaro in Dal Molin z Univerze v Trstu bosta govorila o virusih, ki jih je mogoče posredovati, prof. Nicolini s Službe za imunotransfuzije v Trstu bo spregovoril o praktičnih, statističnih in zdravstveno-legalnih vidikih okužbe z virusom iz plazme in njenih derivatov. O biološki obrambi pri okužbi bo govoril ravnatelj univerzitetnega Inštituta za splošno patologijo Patriarca, profesor na Šoli za specializacijo v hematologiji Univerze v Trstu Agolini pa bo orisal možnosti nadomeščanja človeške plazme. Posvet bo zaključil deželni odbornik za zdravstvo Mario Brancati.

Tržaške občinske svetovalke ustanovile združenje

Različna politična prepričanja nikakor niso ovira za sodelovanje. To so zgladno dokazale tudi tržaške občinske svetovalke, ki so pred kratkim sklenile, da se povežejo med seboj. Tako je prišlo do ustanovitve združenja, h kateremu so pristopile: Adelaide Aglietta (Mestna zelena laična lista), Luisa Bernardinello Nemež (KD), Gianna Brun-Rizza Gallico (zeleni z marjetico), Anamarija Carli Kalc (KPI), Antonella Lima Rampolla (zeleni z marjetico), Romanita Molinari (KD), Ester Pacor (KPI), Ariella Pittoni (PSI), Rossana Poletti (KD) in Antonia Zanin (KPI). Že samo dejstvo, da sedi v tržaškem občinskem svetu deset žensk, je v italijanskem političnem svetu prava novost. V malokaterem občinskem svetu v državi pa je doslej prišlo do povezave med vsemi občinskimi svetovalkami.

Cilje in namene novoustanovljene ga združenja oziroma »delovne skupine«, kot so ga poimenovala ustanoviteljice, bodo občinske svetovalke predstavile javnosti v ponedeljek, 9. januarja, ob 11. uri v sejni dvorani tržaškega občinskega sveta.

† Zapustil nas je naš dragi

Jožef Piščanc

(Pepi)

Pogreb bo jutri, 5. t. m., ob 9. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo žena Pepca ter hčerki Ana in Mira z družinoma.

Trst, 4. januarja 1989

Z izrazi globokega sočutja izrekamo iskreno sožalje članu odbora Angelu Kermecu, njegovi ženi Mirki in vsem najožjim sorodnikom ob smrti dragega tasta in očeta Pepija Piščanca. Slovensko planinsko društvo Trst

† V 89. letu starosti nas je zapustila naša draga

Marija Sedmak por. Tretjak

(bivša babica)

Pogreb bo jutri, 5. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Križ.

Žalujoči mož Viktor in drugo sorodstvo

Križ, 4. januarja 1989

Sekcija KPI "Zorko Kralj" Trebče-Padriče-Gropada izreka iskreno sožalje družini ob izgubi Karla Kalca.

Ob prehodu starega v novo leto

Izmenjava voščil na Pesku in na osrednjem Trgu Unità

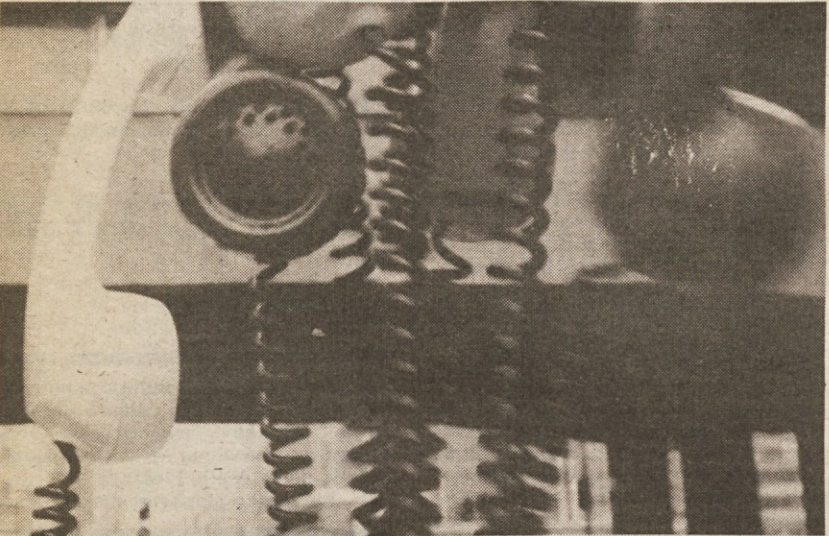

Še dva posnetka nedavnih srečanj, na katerih so si člani varnostnih organov izmenjali novoletna voščila. Zgornjo fotografijo je Mario Magajna posnel na mejnem prehodu pri Pesku, kjer so si voščili in se obdarili italijanski in jugoslovanski delavci obeh obmejnih blokov. Prijateljskemu srečanju je — kot vidimo na posnetku — prisostvoval tudi predstavnik dolinske občinske uprave, odbornik Boris Mihalič.

Na spodnji fotografiji Davorina Križmančiča pa je prizor s Trga Unità, kjer je bila 1. januarja prvič javna izmenjava voščil med vsemi tistimi, ki jih štejemo med organe javne varnosti (policisti, karabinjerji, gasilci itd.) in predstavniki tržaških javnih oblasti, od vladnega komisariata do občinske uprave.

Združenje Telefono amico deluje že 22 let

Prijateljstvo in tolažba tečeta po telefonski žici

Božični in novoletni prazniki so priložnost za prijetna doživetja v krogu družine, prijateljev, znancev... Naj bo kramljanje, skupno kosilo ali večerja, komentiranje televizijskih sporedov, izlet ali ogled filma, vse to je prijetno, če imamo ob sebi vsaj enega človeka, ki nam je naklonjen. Če smo sami, pa so prazniki prava mora, saj spoznanje o sreči drugih le podkrepi občutek osamljenosti in lastne nemoči. To dobro vedo vsi, ki delajo na socialnem in zdravstvenem področju, pa tudi črni kronisti. Ob božiču in novem letu so njihove beležnice vedno natrpane s podatki o samomarih, poskusih samomora in drugih tragičnih primerih. Na pojav so pripravljene tudi prostovoljci združenja Telefono amico, ki že 22 let, ponoči in podnevi, odgovarjajo na telefonske klice v stiski.

Za te dobroščne ljudi, v glavnem mlade, je človek na drugem koncu žice vedno enakovreden. Z njim skušajo vzpostaviti zaupen človeški odnos, ki ne pozna nikakršnih pogojev, ne vsebinskih ne časovnih. Pogovor je trenutek tolažbe, gre mimo verskih, političnih in moralnih pregrad in vedno jamči popolno tajnost. Prostovoljec ne skuša voditi pogovora, tudi ne skuša reševati problemov človeka v stiski; njegov edini namen je pozorno poslušanje sogovornika. Anonimnost daje združenju Telefono amico možnost, da lahko seže v družbene kroge, kamor nobena institucija ne more. To je tudi zgovoren odgovor brezbriznosti mesta; je aktiven prispe-

vek k omiljenju socialnih in psiholoških napetosti Tržčanov.

Na številko 766666 ali 766667 pokliče okrog 15 tisoč ljudi na leto. Od teh jih daleč največ kliče zaradi osebnih težav. Med njimi je prva na vrsti osamljenost, sledijo spolni problemi, depresije, fizične bolezni, zasvojenost z mamili, eksistenčni problemi in nenazadnje misli na samomor. Tem zadnjim telefonskim klicem so prostovoljci posvetili posebno pozornost, saj so statistike ugotovile, da je naše mesto med prvimi v Italiji po številu samomorov oziroma poskusov samomora. Na pripravljanih in izpopolnjenih tečajih se prostovoljci učijo, kako spoznavati simptome, ki vodijo v samomor in kako človeku pomagati, da pogleda nase tudi iz drugih, bolj pozitivnih zornih kotov, kar mu počasi pomaga, da se vključi v odnose z ljudmi, ki so mu blizu.

V Trstu je vsekakor najbolj razširjen dramatičen občutek osamljenosti. Imajo ga mladi, še bolj pa starostniki. V anketi, ki jo je pred nekaj meseci izvedla skupina mladih katoličanov v Starem mestu, je večina starostnikov izjavila, da bi si najbolj želela vsaj en telefonski pogovor na dan. Prostovoljci združenja Telefono amico imajo torej še posebno pomembno vlogo, saj ostarelim vlivajo voljo do življenja, navdušenje, željo po komuniciranju. Predvsem pa so vedno na razpolago, naklonjeni, a obenem nevsiljivi.

N. F.

Pravkar je izšla praznična številka kriškega glasila Skdanc

V Križu je pred kratkim izšla novoletna številka vaškega lista Skdanc. Uvodoma objavlja list krajša, a zbadljiva članka o načrtovanem odprtju odlagališča gradbenih odpadkov v opuščnem kamnolomu v bližini vasi in o vprašanju protivrednosti v zvezi z gradnjo avtoceste. Kroniki nedavnega obiska delegacije Ladincev iz Doline Gardene sledi daljši prispevek o delovanju, o težavah in o načrtih krajevne vinogradniške zadruga Kriški breg. Rubrika kratkih vesti je kot običajno precej bogata in pikra, športni kotiček pa je tokrat namenjen vaškemu mladinskemu nogometu ŠD Vesna, ski-rolkam ŠD Mladina, medtem ko je bil za športnika meseca izbran nogometaš Niko Sedmak. List je ilustriral Franko Bogatec.

Skdanc bodo v kratkem razmnožili po vasi, dobite pa ga tudi v kriških trgovinah in v Domu Alberta Sirka.

gledališča

VERDI

Prihodnja opera na repertoarju je Puccinijeva MADAMA BUTTERFLY, ki bo na sporedu 17. januarja 1989.

ROSSETTI

Gledališka sezona 1988/89

Nocoj ob 20.30 bo Komika Teatro predstavil Monico Vitti v delu B. Hechta in C. MacArthurja PRVA STRAN. Režija Giancarlo Sbragia. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CRISTALLO - LA CONTRADA

V soboto, 7. t. m., bo na sporedu predstava LA PALLA AL PIEDE.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 16. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti koncert S. ACCARDA (violina) in B. CANINA (klavir).

Glasbena matica Trst - Koncertna abonmajška sezona 1988/89 - v sredo, 11. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu KVARTET - Stelia Doz - sopran, Giorgio Blasco - flavta, Ennio Guerato - kitara, Patrizia Tassini - harfa. Na sporedu: Sofianopolu, Coral, Vidali, Stravinski. Prodaja vstopnic v Pasaži Protti - Utat in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je odprta razstava slikarja KLAVDIJA PALČIČA - risbe in grafika.

V galeriji Cartesius bodo v soboto, 7. januarja, ob 18. uri odprli razstavo slikarke Adriane CICOGNANI. Razstava bo odprta po običajnem urniku do 19. januarja.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 L'orso, r. Jean Jacques Annaud, i. medvedek La Douce in medvedinja Bart, Tcheky Karyo, Jack Wallace.

EXCELSIOR - 16.00, 22.15 Chi ha incastato Roger Rabbit, kom., ZDA 1988; r. R. Zemeckis; i. B. Hoskins, C. Lloyd.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.00, 21.45 Red e Toby nemiciamici, Walt Disney.

NAZIONALE I - 16.15, 22.15 Fantozzi va in pensione, kom., It., r. N. Parenti, i. P. Villaggio.

NAZIONALE II - 16.15, 22.15 Caruso Pascoski (di padre polacco), kom., It., 1988, r. in i. Francesco Nuti.

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 La scarpetta e la rosa, (Cenerentola).

NAZIONALE IV - 16.00, 22.15 Un mondo a parte, i. Barbara Hershey.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 Rambo III, pust., ZDA 1988; r. P. MacDonald; i. S. Stallone.

MIGNON - 16.30, 22.15 Donne sull'orlo di una crisi di nervi, dram., Šp. 1988, r. Pedro Almodovar; i. Carmen Maura, Antonio Banderas.

EDEN - 15.30, 22.10 Fantasie morbose, porn., □ □

VITTORIO VENETO - 16.30, 22.10 Dan-ko, pust., ZDA, r. W. Hill, i. A. Scwarzenegger, J. Belushi.

CAPITOL - 15.45, 22.00 Prima di mezzanotte, i. Robert De Niro.

LUMIERE FICE - 15.30, 22.00 Pinocchio, ris., 1940, 88; prod. Walt Disney.

ALCIONE - 16.30, 22.10 Il pranzo di Babette, dram., Danska 1987, r. G. Axel; i. S. Audran, B. Federspiel.

RADIO - 15.30, 21.30 Erotica orientale, porn., □ □

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □ □

TRŽAŠKI
PARTIZANSKI
PEVSKI
ZBOR

V nedeljo, 8. t. m., bo v prostorih TPPZ ob 9.30

seja glavnega odbora

včeraj - danes

Danes, SREDA, 4. januarja 1989 DOBRIMIR

Sonce vzide ob 7.46 in zatone ob 16.35 - Dolžina dneva 8.49 - Luna vzide ob 4.41 in zatone ob 13.08.

Jutri, ČETRTEK, 5. januarja 1989 GROZDANA

PLIMOVANJE DANES: ob 0.08 najnižja 1 cm, ob 6.25 najvišja 41 cm, ob 13.59 najnižja -52 cm, ob 20.55 najvišja 17 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 6 stopinj, zračni tlak 1040,8 mb raste, veter 20 km na uro severovzhodnik, vlaga 35-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 9,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Sebastien Babic, Elisa Pietrobelli, Matteo Molfetta, Noel Calia, Kevin Segulin, Davide Cavo, Michele Sant, Alice Di Illo.

UMRLI SO: 66-letni Domenico Amodio, 95-letni Pietro Parentin, 92-letna Lucia Siena, 57-letna Giovanna Bolletti, 83-letni Giuseppe Marko, 80-letni Antonio Imperlini, 70-letni Domenico Bandera, 87-letna Maria Rupena, 78-letni Giuseppe Piscanc, 87-letni Domenico Ruginetti, 86-letna Lidia Adami, 86-letna Lucia Lizier, 73-letna Amabile De Zan, 92-letna Virginia Vitali, 89-letna Maria Sedmak, 74-letni Carlo Domeneghetti.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 2., do sobote, 7. januarja 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramar-ski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramar-ski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Istrska ulica 35, Trg Ospedale 8. BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Petek, 6. januarja 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 13.00 do 20.30

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramar-ski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

Dnevna služba - od 13.00 do 16.00

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramar-ski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE). BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068) - od 8.30 do 13.00 in od 13. ure dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

mali oglasi

OSMICO je odprl Robert Pipan v Mavhinhaj.

PODARIM 3 mesece starega volčjaka. Telefonirati od 20. do 21. ure na št. 220333.

UVOZNO-IZVOZNO PODJETJE v Gorici išče uradnico/ka. Pismene ponudbe na Oglasi oddelku Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod šifro "Uvoz-izvoz".

APE prodam, skoraj nov, po ugodni ceni. Tel. 824381 - ure delavnice.

Darujte v sklad Mitje Čuka

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1300,250	1290.—
Nemška marka	737,200	735.—
Francoški frank	215,770	214.—
Holandski florint	652,950	651.—
Belgijski frank	35,140	34,740
Funt šterling	2369,850	2350.—
Irski šterling	1969,250	1950.—
Danska krona	190,610	187,500
Grška drahma	8,849	8,300
Kanadski dolar	1091,400	1080.—

razne prireditve

Zveza cerkvenih pevskih zborov priredi BOŽIČNI KONCERT v nedeljo, 8. januarja, ob 16. uri v stolnici sv. Justa v Trstu in v nedeljo, 15. januarja, ob 17. uri v župnijski cerkvi v Dekanih.

ANPI-VZPI prireja v soboto, 14. januarja, tradicionalno DRUŽABNO VEČERJO. Razne informacije nudi in prijave sprejema pokrajinski sedež VZPI-ANPI - Ul. Crispi 3, tel. 730306 ob ponedeljkih, sredah in petkih od 8.30 do 12.00 ali pa vaše sekcije VZPI-ANPI.

ZZB - NOV Štorje pri Sežani in VZPI-ANPI Prosek-Kontovel prireja PROSLAVO OB 45-LETNICI OBEŠANJA 16-LETNEGA PARTIZANA MARJANA ŠTOKE v nedeljo, 8. t. m., ob 10.30 v Štorjah. Sodelovali bodo: Godbeno društvo Prosek, MPZ V. Mirk, ŽPZ Prosek-Kontovel ter mladinci iz Štorj z recitacijami. Govornika bosta predstavnik ZBZB NOV občine Sežana in VZPI-ANPI tržaške pokrajine.

čestitke

Danes praznuje svoj 18. rojstni dan INGRID STANIČ. Iskreno ji čestitajo in želijo mnogo zdravja, sreče in uspeha v življenju mama, tata, bratec Igor ter nona in nono.

Danes praznuje v Samatorci rojstni dan naša draga mama in nona MARI-CA BUDIN. Iz srca ji voščijo in želijo še mnogo zdravih let vsi, ki jo imajo radi, vnuki Elena, Monika, Aleksander in mala Petra pa pošiljajo noni 61 poljubčkov.

Dragi mami in noni

MARIJI SKERK

za 80. rojstni dan voščijo vse najboljše

hčerki Marica in Olga ter sinova Gigi in Egon z družinami.

prispevki

V spomin na Tonkota Husuja in Zdravka Kanteta darujeta Ivan in Vojka Ukmar 40.000 lir za FC Primorje.

V spomin na Marijo Ukmar darujejo sestra Lojzka in ostali sorodniki 100.000 lir za cerkveni pevski zbor s Proseka.

V spomin na Marijo Ukmar daruje Fani Sardoč 25.000 lir za cerkveni pevski zbor s Proseka.

Namesto cvetja na grob Olge Škergat por. Renar daruje Mirko Maver 10.000 lir za KD F. Venturini in 10.000 lir za VZPI-ANPI Domjo.

Namesto cvetja na grob Slave Cotič darujejo Zofka, Miranda in Renato Blason 30.000 lir za ŠD Vesna.

Namesto cvetja na grob dragemu Zdravku Kantetu darujejo Vinko, Sergij in Adriana 20.000 lir za FC Primorje.

V spomin na mamo Jolando di Lenardo darujeta hčerki Grazia in Damiana z družinama 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu in 50.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI E. Antončič.

Ob 7. obletnici smrti Ivana Sedmaka (Belekotovega) daruje sin Srečko z družino 20.000 lir za vzdrževanje kriškega spomenika.

V spomin na brata Henrika Štefanciča darujeta sestrini Angela in Kristina 40.000 lir za kriški spomenik.

Namesto cvetja na grob Jolande di Lenardo darujeta Marčeta in Jurij Žerjal 30.000 lir za kriški spomenik.

Gabi Sedmak (Gabrovce) daruje 15.000 lir za kriški list Skdanc.

Družina N. N. daruje 100.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na pok. Andreja Razma daruje družina Mezec iz Bazovice 50.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Družina N. N. iz Gabrovca daruje 50.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Nabiralna akcija sekcije VZPI ANPI Prosek - Kontovel za žrtve potresa v Armeniji: Alojz in Liči Kapun 100.000 lir, Dragica Kapun 100.000 lir, Ivan Kapun 50.000 lir ter sekcija VZPI-ANPI Prosek Kontovel 100.000.

V spomin na Marijo Ukmar daruje Marija Kalc 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Proseku.

V spomin na Karla Guština, Stankota in Angelo Raubar daruje Ivanka Križman 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob dragega Pepija Piščanca darujeta Elči in Gigi 50.000 lir za Slovensko planinsko društvo v Trstu.

Krznarstvo

PELLICCERIA CERVO

TRST — Drev. XX. septembra 16
Telefon 767914

VELIKA IZBIRA: krzen, jop, našitkov

Izredna kakovost

Modni kroji po ugodnih cenah

BCKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Po Fantasticu do Sanremo
variete z Linom in Heather

V soboto se bosta Enrico Montesano in Anna Oxa poslovila od gledalcev, 4 milijarde bodo že osrečile izžrebanca, manjše nagrade pa bodo potolažile ostale. Medtem Lino Banfi in Heather Parisi že pripravljata nov variete, ki nas bo na prvi italijanski mreži po Fantasticu spremljal tja do sanremskega festivala. Glasbeni variete z naslovom *Nocjo Lino* ali *Stasera Lino* bo vezan na loterijo iz Viareggia, imel pa bo vse sestavine že klasičnega televizijskega varietea: dosti glasbe, dobre plesalce, mlade komike in znane goste

ženska in njena stvarnost

breda pahor

S Slovenko '88 v leto 1989

Voščilo v komaj rojeno leto 1989 nam prihaja iz osrednjega slovenskega ženskega prostora z zadržanim nasmehom Mojce Drčar-Murko, zato ga svojim bralkam (in tudi maloštevilnim bralcem) posredujemo tudi mi. Ob izteku sedaj že pokojnega leta '88 so namreč v uredništvu revije Jana za Slovenko leta 1988 proglasili trenutno najslavnejšo slovensko Mojco, poklicno novinarko, ki je v širši javnosti, tudi v naši tako imenovani zamejski, postala znana, ko je lani spomlad kandidirala za mesto predsednika predsedstva SRS.

Pravzaprav so jo predlagali drugi, njeni bivši kolegi, ki so imeli zaupanje vanjo glede na človeške odlike in na kvalitete, ki jih mora imeti vsak javni delavec. In očitno so ji iste pozitivne lastnosti pripisali bralci Jane, ki so jo med dvanajstimi finalistkami izbrali za najprezentativnejšo Slovenko.

Ne samo, da je Mojca Drčar-Murko Slovenka '88, celo prva je, ki se lahko ponša s takšnim naslovom, kajti zmaga je na prvem tovrstnem natečaju v Sloveniji. Ker gre za novost in za tip tekmovanja, ki v Jugoslaviji doslej ni bil priljubljen, z izjemo lepotnih, je uredništvo Jane želelo svojo odločitev utemeljiti. In ker je akcija uspela in celo nekako prerasla začetna pričakovanja, je bilo sklepno utemeljevanje lahko in učinkovito.

Iz teksta, ki ga je za revijo napisala Živa Agrež, se dajo razbrati dileme uredništva, ko se je odločalo za akcijo. Ugotavlja je namreč, da slovenska družba ni nikoli gojila, kaj šele priznavala kulta osebnosti. »Vse, kar bi lahko kakorkoli nosilo oznako "naj", smo hitro potisnili pod pokrovček povprečnosti. Pardon, vsa leta smo imeli in priznavali ta predznak edinole najlepšim.«

Akcija Slovenka leta torej kot izvalen odgovor na lepota tekmovanja, ki vespovsod po svetu, v državah s povsem drugačno družbeno ureditvijo ali ekonomskim položajem uspevajo z nezmanjšano vitalnostjo. Naj mimo grede omenimo, da smo v Italiji že

Ciril Zlobec izroča Mojci Drčar-Murko cvetlični poklon (foto Srdjan Živulović)

prvi dan leta dobili privlačno miss z zagonetnim smehljajem na lepem mladem obrazu.

Tekmovanje, ki ne bi temeljilo na lepotnih merilih in niti na pričakovanjih ali skritih željah navadnih občanov, kot se dogaja na precej popularnih podeljevanjih naslova *idealni moški ali idealna ženska*, je precej izjemno. Tudi zato, ker je izbor kandidat in seveda tudi zmagovalke upošteval tudi ženske, ki pripadajo politični, gospodarski in znanstveni eliti, in se ni omejeval na svet show-businessa.

Ob tem moramo seveda pripomniti, da so bila slična tekmovanja, čeprav so imela več potez spektakla in so bila zemljepisno širše zasnovana od Janine akcije, pred nekaj leti precej priljubljena v Italiji in drugih zahodnoevropskih državah.

Takšna tekmovanja, na katerih so med predstavnicami raznih držav iskali najidealnejšo žensko, seveda niso mogla pokazati, kako misli in kaj odobrava določena skupnost. Izkazalo se je namreč, da je Janina akcija privedla do Slovenke leta, pri tem pa pokazala, kakšne vrednote in človeške odlike Slovenci posebej cenijo.

In izkazalo se je, da so najbolj cenjene vrednote svoboda, različnost in poštenost. V tej luči so bralci izbrali najprej kandidatke, nato še finalistke in seveda zmagovalko. Posebej pri Mojci Drčar-Murko so bralci Jane cenili njeno profesionalnost, zavzemanje za svobodo tiska in odkrito potegovanje za vsakodnevno uveljavljanje človekovih pravic na vseh področjih. Ob tem pa ji priznavajo še zaslugo, da je že pred leti začela zavzeto pisati o ekologiji.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.15 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nadaljevanka: Non basta una vita 10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci, vmes dnevnik 11.00 Variete: Božična darila iz arhiva RAI 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Via Teulada 66 13.30 Dnevnik 14.00 Pravljičica: Giuseppino e Giuseppone (1. del) 14.45 Risanka: Il fuso, la spola e l'ago 15.00 Informativni oddaji: Odprta sole, 15.30 Block Notes 16.00 Risanke: Cartoon clip 16.15 Mladinska oddaja: Bigl, vmes igre in risanke 17.55 Dnevnik - kratke vesti 18.05 Kviz: Domani sposi 19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica 19.40 Almanah in dnevnik 20.30 Nanizanka: Sapore di gloria 22.30 Dnevnik 22.40 Filmske novosti 22.45 Športna sreda - O nogometnem pokalu Italije 23.30 Aktualno: Per fare mezzanotte 24.00 Dnevnik - zadnje vesti	RAI 2 7.00 Aktualno: Prva izdaja 8.30 Film: La storia di Oliver (dram., ZDA 1978, r. John Korty) 10.00 Variete: Ciao Jerry! 11.05 Izobraževalna oddaja: Božanska komedija 11.35 Nanizanka: Uno psicologo per tutti 11.55 Variete: Mezzogiorno è 13.00 Dnevnik in vreme 14.00 Nan.: Saranno famosi 14.45 Dnevnik, Argento e oro 15.30 Šport danes 17.00 Dnevnik, nato risanke 17.25 Tednik: Bellitalia 17.45 Aktualno: L'ago della bilancia 18.20 Dnevnik - športne vesti 18.35 Nanizanka: Il commissario Köster 19.30 Horoskop, dnevnik 20.30 Film: Gli innocenti dalle mani sporche (dram., Fr.-It.-ZRN 1974, r. C. Chabrol, i. R. Schneider) 22.30 Dnevnik 22.40 Variete: Indietro tutta! 23.40 Dnevnik - zadnje vesti 0.05 Glasbena oddaja: International DOC Club 0.55 Film: In corsa con il diavolo (dram., ZDA 1975, r. J. Starrett, i. P. Fonda)	RAI 3 11.15 Nadaljevanka: Destini 12.00 Izobraževalna oddaja: Monografije - Tolkala 13.30 Smučarski skoki (iz Innsbrucka) 14.00 Deželne vesti 14.30 Izobraževalna oddaja: Pred gledališčem 15.30 Popoldne z opero: Il Trovatore (G. Verdi; Luciano Pavarotti) 16.45 Variete: Black and Blue 17.00 Nadaljevanka: Destini 17.45 Risanka: Chi ha incassato Bugs Bunny? 18.00 Dokumentarec: Geo 18.45 Športna oddaja: Derby 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Dok.: Pred 20 leti 20.00 Aktualnosti: Io confesso 20.30 Film: Bravados (vestern, ZDA 1958, r. Henry King, i. Gregory Peck, Joan Collins) 22.10 Dnevnik - nocoj 22.20 Aktualno: Andreotti visto da vicino (intervju Enza Biagija) 23.20 Dokumentarna oddaja: Drobc 0.05 Dnevnik - zadnje vesti 0.20 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti	RTV Ljubljana 1 9.35 Video strani 10.50 Video strani, TV okno 12.50 SP v smučanju: smučarski skoki (neposredni prenos iz Innsbrucka) 15.00 Video strani 16.15 Video strani, TV okno 16.30 Dnevnik 16.45 Glasbena oddaja: Najboljši ropot 18.15 Video strani 18.20 Spored za otroke in mlade: Leteča hišica (Dane Zajc) 18.30 Lutkovna igrice: Volk in kozlički (J. Grobovski, 1. del) 19.05 Risanka, TV Okno 19.20 Dobro je vedeti 19.30 Dnevnik 19.55 Vremenska napoved 20.05 Film tedna: Kitajski sindrom (dram., ZDA 1978, r. Jamey Bridges, i. Jane Fonda, Jack Lemmon, Michael Douglas, Scott Brady, James Hampton, Peter Donat; Jack Lemmon je prejel za vlogo v tem filmu zlato palmo v Cannesu) 22.05 Dnevnik 22.25 Svet poroča 23.25 Video strani	TV Koper 13.00 Smučarski poleti 13.30 TVD Novice 15.00 Mednarodni nogomet 16.00 TVD Novice 16.10 Šport spektakel: am. football NCAA 18.50 TVD Novice 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji: TRST — Še o zasedanju radikalcev TRST — Po praznikih Trst spet v smeteh TRST — O onesnaženju vode TRST — Predlogi za ustreznejši boj proti mamilom 19.30 TVD Stičiče 20.00 Nanizanka 20.30 Rally Pariz-Dakar (11. etapa) 21.00 Košarka: ena od tekem za Evropski pokal 22.45 Dnevnik 23.00 Sportime Magazine 23.45 Šport spektakel	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, koledarček; 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji (pon.); 9.00 Za vsakogar nekaj: Glasbeni listi, Beleška, Misel dneva; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi; 12.00 Zdravniška posvetovalnica, 12.40 Zborovska glasba; 13.20 V našem prostoru: Glasba po željah, Na goriškem valu; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Govorimo o glasbi; 15.00 Roman: Noč do jutra (18. del, pon.); 15.16 Kviz: V našem zaporu; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Literarne podobe; 18.30 Glasbeni listi; 19.00 Zaključek. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Otroški kotiček; 9.05 Matineja; 10.00 Gospodarstvo, glasba; 11.05 S poti po domovini; 12.10 Pojemo in gode-mo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.00 Danes ob 13h; 13.30 Čestitke; 14.05 Mehurčki; 14.20 Iz dela Glasbene mladine; 14.40 Radijski mehurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Glasba; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Jazz; 18.30 Na ljudsko temo; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Koncert za besedo; 20.25 Naši interpreti; 21.05 S knjižnega trga; 21.30 Iz opere Samorog; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz.
CANALE 5 8.00 Nanizanka: I Jefferson 8.30 Film: I figli del secolo (kom., ZDA 1953, r. George Marshall, i. Dean Martin, Jerry Lewis) 10.35 Kviz: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie 15.00 Film: La mia donna è un angelo (kom., ZDA 1951, r. Mitchell Leisen, i. Joan Fontaine) 16.55 Kviz: Doppio slalom, 17.25 C'est la vie, 17.55 O.K. il prezzo è giusto!, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito 20.30 Film: Non ci resta che piangere (kom., It. 1984, r. Troisi in Benigni, i. Massimo Troisi, Roberto Benigni, Amanda Sandrelli) 23.20 Variete: Maurizio Costanzo show 0.40 Rubrika: Première 0.35 Nanizanki: Attenti a quei due, 1.50 Sceriffo a New York	RETE 4 7.30 Nanizanka: Lou Grant, 8.20 Adam 12, 8.50 Petrocelli 9.50 Film: Peggio per me... meglio per te (glas., It. 1968, r. Bruno Corbucci, i. Little Tony) 11.30 Nanizanki: Cannon, 12.30 Arabesque - Delitto sul lago 13.30 Nad.: Sentieri 14.30 Film: Gli incensurati (kom., It. 1961, r. Francesco Giaculli, i. Peppino De Filippo) 17.00 Nanizanki: La grande vallata - La sparizione, 18.00 New York New York - Fatte su misura 19.00 Aktualnosti: Dentro la notizia 19.30 Nanizanka: Lottery 20.30 Film: Love story (dram., ZDA 1970, r. Arthur Hill, i. Ryan O'Neal, Ali Mac Graw) 22.30 Film: L'uomo dalla maschera di ferro (pust., Fr. 1962, r. H. Decoin, i. Jean Marais) 1.00 Nanizanka: Vegas - La trappola	ITALIA 1 7.30 Otroška oddaja 10.00 Nan.: Boomer, 10.30 L'uomo di Singapore, 11.30 Mork e Mindy 12.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 14.00 Varieteja: Smile, 14.20 Megasalvishow 14.30 Glasbena oddaja: DeeJay Television 15.00 Nanizanka: I ragazzi del computer 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke 18.30 Nanizanka: Supercar, 19.30 Happy Days, 20.00 Arriva Cristina 20.30 Film: Totò sceicco (kom., It. 1950, r. Mario Mattoli, i. Totò) 22.20 Nanizanka: I Robinson 22.50 Variete: Megasalvishow 23.05 11. rally Pariz-Dakar 23.35 Rubrika: Première 23.45 Film: Terrore sulla terra (srh., ZDA 1956, r. John Sherwood, i. Jeff Morrow) 1.10 Nanizanka: Star Trek ODEON 8.00 Risanke 9.00 Nad.: Il segreto di Jolanda, 10.00 Agua viva	10.30 Kviz: La spesa in vacanza 11.00 Nad.: Agua viva 11.30 Kviz: La spesa in vacanza 12.00 Nanizanka: The cat, Il supermercato più pazzo del mondo 13.00 Otroški variete: Sugar 14.00 Nanizanka: Rituals 14.30 Nadaljevanka: Maria 15.45 Sugar... (2. del) 19.30 Rally: Pariz-Dakar 20.00 Nanizanka: Biancaneve a Beverly Hills 20.30 Film: Bronx 41 distretto di polizia (krim., ZDA 1981, r. D. Petrie, i. Paul Newman) 22.30 Film: Sbirro la tua legge è lenta... la mia no (krim., It. 1979, r. Stelvio Massi, i. Maurizio Merli) 0.30 Filmske novosti TMC 11.00 Risanke 12.00 Nadaljevanka: Doppio imbroglio 13.30 Vesti: TMC News 14.00 Športne vesti 14.30 Glasbena oddaja: Clip Clip 15.00 Risanke 16.00 Film: Fatti bella e taci (krim., Fr. 1958, r. Marc Allegret, i. Alain Delon)	17.45 Aktualno: TV donna 18.45 Dokum. o naravi 19.15 Rubrika: Ogledalo življenja 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Film: Ostermann weekend (krim., ZDA 1983, r. Sam Peckinpah, i. Burt Lancaster) 22.20 Dokumentarna oddaja: Segreti e misteri 22.50 Aktualno: TMC nocjo 23.05 Športne vesti TELEFRIULI 13.30 Nanizanki: Lo sceriffo del Sud, 14.30 Paul 15.00 Risanke 15.45 Glasbena oddaja: Music box 17.30 Nanizanka: Aeroporto internazionale 18.00 Nad.: Dama de Rosa 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Nan.: Paper Moon 20.30 Zabavna oddaja: Buinesere Friul 22.30 Nad.: Francesco Bertolazzi investigatore 23.30 Dnevnik, nato dražba 0.30 Informativna oddaja: News dal mondo. TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.30 Pregled dnevnega tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Od enih do treh, pesem tedna, 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 17.00 Glasbeni kiosk; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Če bi zvoki govorili; 18.35 Popevke po telefonu; 19.00 Prenos Radia Ljubljana. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah in jutranji spored; 7.35 Glasba; 7.40 Dobro jutro otroci; 7.50 Pošiljam ti razglednico; 8.00 Sanremo; 8.20 Naj... program; 8.25 Popevka; 8.35 Glasba; 9.32 Dragi Luciano...; 10.00 Na prvi strani; 10.05 Čudovitih sedem; 10.40 Družina; 11.00 Srečanja; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Neposredno; 14.00 Srečanje s Kompasom; 14.33 Popevka tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Popoldne ob treh; 16.00 Puzzle; 16.33 Šola, otroštvo, vzgoja; 17.00 Bubbling; 17.33 Show business; 18.00 Dee-jay; 18.33 Noi e voi; 19.00 Lahko poslušanje; 19.50 Jutri je drug dan. RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 12.00 Glasba; 19.00 Glasba po željah; 20.40 Pogovor z odvjetnikom; 21.00 Ostali Trst, nato Nočni spored.

V okviru Goriške proste cone kontingent bencina brez svinca

Predlog sindikalne zveze CGIL/CISL/UIL

Avtomobilisti na Goriškem bodo v prihodnjih dneh spet prejeli nakaznice za gorivo proste cone po znižani ceni. Razdeljevanje bonov se bo pričelo predvidoma 9. t. m., najkasneje pa 16. t. m.

Nakaznice veljajo seveda za nakup super bencina. V prihodnje pa naj bi avtomobilisti prejeli tudi nakaznice za nakup "zelenega bencina", to je bencina brez svinčevih primesi.

Predstavniki sindikalne zveze CGIL/CISL/UIL v razširjenem odboru Trgovinske zbornice, ki upravlja Goriški sklad, Flavio Snidero, je konec prejšnjega leta predlagal naj bi s primernimi ukrepi skušali vplivati na večjo porabo "čistega bencina". Predlog bo v dodelani obliki ponovno predstavil v prihodnjih tednih, v upanju, da bo zapleteni birokratski postopek mogoče speljati v razmeroma kratkem roku.

Bencin brez svinca je danes na Goriškem mogoče kupiti na kakih desetih črpalkah (v Gradežu, Trzinu, Gorici in nekaterih drugih krajih), vendar je v glavnem namenjen tujim avtomobilistom.

Mimogrede povedano, tudi prodajna cena je taka, da ne spodbuja nakupa. Zeleni bencin je 50 lir dražji od super goriva.

Kako bi lahko Goriški sklad vplival na večjo porabo (in postopen prehod) na bencin brez svinca? Najbolj primeren se zdi vsekakor dosedanj v praksi že preizkušen način: z nakaznicami, ki dajejo pravico do nakupa določene količine goriva po znižani ceni.

Prehod bi bil vsekakor postopen, saj se v Italiji zelo počasi prilagajamo strožjim predpisom glede varstva okolja.

Morda bi kazalo upoštevati tudi možnost dodeljevanja posebnih prispevkov upraviteljem, oziroma lastnikom bencinskih črpalk za nameščanje novih naprav. V pogovoru s predsednikom upraviteljev bencinskih črpalk na Goriškem Trainom smo sicer izvedeli, da je vprašanje novih prodajnih mest za gorivo brez svinca vezano na zelo dolgotrajen birokratski postopek.

Prodaja navadnega bencina povsod upada in tako upravitelji težijo za odpravo prodajnih mest za to vrsto goriva. Že obstoječe naprave bi z majhnimi stroški lahko uporabili za prodajo ekološko bolj sprejemljivega bencina. Zaplete pa se prav v postopku z oblastmi, zato se marsikdo raje odreče takemu načrtu. Nove investicije pa seveda stanejo zelo veliko.

S prihodnjim šolskim letom postopno zapiranje sedmih šol

S prihodnjim šolskim letom bodo na Goriškem začeli zapirati kar sedem osnovnih šol. Skopo birokratsko sporočilo šolskega skrbništva je namreč v teh dneh obvestilo javnost, da v šolskem letu 1989/90 ne bodo sprejemali vpisov v prve razrede treh osnovnih šol v Gorici in štirih v drugih krajih v pokrajini. Med njimi ni nobene slovenske šole.

Šole, ki bodo v prihodnjem šolskem letu ostale brez prvih razredov, so sledeče: šola Serra v rajonu pri Madonni, šola Regina Margherita v Podgori, šola Cappuccini v Kapucinski ulici v

Gorici, šola Nieveo v Krminu, šola Paoletti v Redipuglii, šola Verdi v Versi pri Romansu in šola Bergamas v Moraru.

Potreba po ukinjevanju razredov se je že pojavila v prejšnjih šolskih letih, nedvomno pa dobiva sedaj večje razsežnosti. Ukrepanje v tej smeri je neizbežna posledica demografskega padca, ki prinaša s seboj vrsto negativnih učinkov. Za sicer maloštevilne učence, ki bi bili obiskovali šole, kjer ne bodo odprli novih razredov, to pomeni, da se bodo morali vsak dan peljati v bolj oddaljeno šolo. Druga, morda še hujša posledica pa je izguba delovnih mest: sprva učiteljskih, postopoma pa tudi delovnih mest pomožnega osebja, ki je potrebno za delovanje šol.

Koncert pianista F. J. Thiolliera

V občinskem gledališču v Trzinu se nadaljuje koncertna sezona. V torek, 10. januarja, ob 20.30 bo koncertiral znani francoski pianist Francois Joel Thiollier. Program obsega izključno Gershwinova dela (An American in Paris, Rhapsody in blue, Song book, Rialto Ripples itd). Predprodaja prostih vstopnic pri turističnem uradu Utata v Trstu, od sobote dalje.

razne prireditve

Koncert božičnih pesmi bo v nedeljo, 8. t. m., ob 15. uri v cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah. Sodelujejo Fantje izpod Grmade, Dekliški zbor Devin in Otroški zbor "Ladjica". Nastope posameznih zborov bo povezoval Gregor Pertot, orgelska spremljava Beatrice Zonta.

razna obvestila

Totiči si bodo voščili jutri, v četrtek, ob 20.30 pri Mari v Sovodnjah. V kavarni Garibaldi v Gorici (tel. 32830) so v predprodaji vstopnice za tekme, ki se bodo odvijale na stadionu Friuli, v okviru nogometnega prvenstva 1989-90. Občinska uprava v Števerjanu vabi drevo ob 19. uri na javni sestanek, ki bo v osnovni šoli. Govor bo o odmeri površin za davek na odvoz smeti.

kino

Gorica

CORSO Danes zaprto. Jutri 18.00-22.00 »Rambo III«. S. Stallone.

VERDI 18.00-20.00 »Chi ha incastrato Roger Rabbit?«.

VITTORIA 15.15-20.20 »Red e Tobi, ammicciami«. Walt Disney.

Trzin

COMUNALE Danes zaprto. Jutri 18.00-22.00 »Un affaire di donne«.

EXCELSIOR Danes zaprto. Jutri 18.00-22.00 »Rambo III«.

Nova Gorica

SOČA 18.00 in 20.00 »Barbari«.

ŠEMPETER Jutri 18.00-20.00 »Best seler«.

DESKLE 19.30 »Stabilizator«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Bassi Rita - Ul. Don Bosco 175 - tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU

San Nicolò - Ul. I Maggio 94 - tel. 790338.

pogrebi

Danes v Gorici ob 11. uri Marija Kocjančič vd. Culot iz splošne bolnišnice v cerkev na Placuti in na glavno pokopališče.

Prva obravnava bo v ponedeljek v Mestrah

Prizivni proces zaradi Petovelj

V ponedeljek, 9. januarja, se bo pred porotnim sodiščem v Benetkah (v avlunker v Mestrah) pričela prizivna obravnava proti obtožencem zaradi petoveljskega atentata, v katerem so bili maja 1972 ubiti trije karabinjerji. Po vrsti procesov - sprva proti osebam, za katere se je kasneje izkazalo, da so nedolžne - se je julija lani zaključil prvostopenjski proces proti dvema neofašistoma, v katerih so sodniki prepoznali materialna storilca atentata, ter proti visokim karabinjerskim častnikom in drugim, ki so jih sodniki obsodili zaradi preusmerjanja preiskave. Po več desetinah obravnav in kar 77-urnem zasedanju v sejni sobi so takrat beneški sodniki obsodili na do smrti ječo 39-letnega Vincenza Vinciguerra iz Vidma in 40-letnega Carla Cicuttinija iz kraja San Giovanni al Natisone. General karabinjerjev Dino Mingarelli in polkovnik Antonino Chirico sta bila obsojena na 10 let in pol zapor zaradi preusmerjanja

preiskave, ker sta ponaredila dokumente, prikrivala dokaze in obrekovala skupino šestih Goričanov, ki sta jih obtožila atentata, medtem ko se je kasneje izkazalo, da so bili povsem nedolžni. Na prvostopenjskem procesu so bili na strožje kazni obsojeni še zdravnik iz Benetk Carlo Maria Maggi (12 let), Benečan Carlo Digilio (11 let), Videmčan Gaetano Vinciguerra (6 let) in Delfo Zorzi iz Mester (10 let). Na nižje kazni, z odpustom, so bili med drugimi obsojeni goriški odvetnik Eno Pascoli, polkovnik karabinjerjev Michele Santoro in marešalo Giuseppe Napoli.

Med glavnimi obtoženci ni vložil priziva Vinciguerra, tako da je zanj obsodba na do smrti ječo dokončna. Pred začetkom prizivne obravnave je porotno sodišče v Benetkah že zavrnilo ločen priziv gen. Mingarellija in polk. Chirica, proti obsodbi na plačilo 100 milijonov provizije na račun od-

škodnine dvema po krivem obtoženima Gianniju in Marii Mezzorani. Sodniki so provizijo potrdili, ob ponedeljku dalje pa bodo odločali o preostalih zadevah. Sodišču bo predsedoval sodnik Giuseppe De Leo, stranski sodnik pa bo Giacomo Sarteau.

Včeraj pokopali Renata Russiana

V Krminu je bil včeraj popoldne pogreb 28-letnega kantavtorja Renata Russiana. Žalne slovesnosti, ki je bila v krminski stolnici se je udeležila velika množica, v kateri so prevladovali mladi.

Kakor smo poročali v včerajšnji številki, so Russiana našli mrtvega v avtu v soboto zjutraj nedaleč od doma v Ulici Armistizio 8.

V celoti še niso bili pojasnjeni vzroki smrti. Zdi se pa, da naj bi mladenič umrl zaradi mamila.

Srečanje na Plešivem potrditev prijateljstva in sodelovanja

Izmenjava voščil in daril na mejnem prehodu

(Foto Bumbaca)

Na mejnem prehodu Plešivo-Medana je bilo na zadnjega leta dan tradicionalno srečanje med obmejnimi organi, upravitelji Krmina in predstavniki krajevnih skupnosti Dobrovo in Medana ter novogoriške občine ter predstavniki borcev in raznih združenj in strank. Po izmenjavi voščil in priložnostnih daril so se udeleženci srečanja odpeljali v Krmin, kjer so na prijetni družabnosti, tako kakor že mnogokrat doslej, nazdravili novemu letu ter nadaljnjemu dobrososedskemu sodelovanju. Lani so bili, gostitelji družabnosti Krajevna skupnost Dobrovo in družbenopolitične organizacije tega območja. Krmin in Dobrovo sta tesne stike navezala že pred dobrimi dvanajstimi leti in se takrat začelo sodelovanje stalno razvija.

Po pričakovanju bi tako sodelovanje zadobilo nov vzpon, če bi mejni prehod Plešivo-Medana usposobili za mednarodni promet, o čemer je sicer govor že lep čas.

Zamenjava v splošni bolnišnici

Dr. Lipizer primarij medicine

Drugi medicinski oddelek goriške splošne bolnišnice ima z novim letom tudi novega primarija. Vodstvo oddelka je prevzel 57-letni Goričan dr. Adriano Lipizer, ki je bil od leta 1983 dalje primarij splošne medicine v bolnišnici v Gradežu.

Po diplomu na medicinski fakulteti Univerze v Padovi leta 1956 se je dr. Lipizer stalno izpopolnjeval in dosegel celo vrsto specializacij: za bolezni prebavil in krvnega obtoka, za obolenja na dihalnih organih ter specializacijo v kardiologiji. V goriški splošni bolnišnici je že bil pomočnik primarija prof. Cazzole, pred kratkim pa je zmagal na natečaju za mesto primarija drugega medicinskega oddelka, ki ga je prevzel s 1. januarjem.

Novoletno srečanje predstavnikov goriške in šempetrske bolnišnice

Sodelovanje med goriško splošno bolnišnico in bolnišnico Franca Derganca v Šempetru je razmeroma utečeno, vendar bi se dalo na tem področju storiti še marsikaj. Obe zdravstveni ustanovi, ki sta oddaljeni druga od druge samo nekaj sto metrov, vmes pa je državna meja, bi lahko v znatno večji meri ovrednotili prav to danost. Morda bo novo leto v tem smislu prineslo določen uspeh.

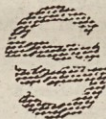
Take želje je bilo slišati na nedavnem tradicionalnem srečanju vodilnih uslužbencev in predstavnikov osebja obeh bolnišničnih ustanov. Novoletno srečanje z izmenjavo daril je bilo 28. decembra v šempetrski bolnišnici, kjer je goste pozdravil ravnatelj Tumanovič.

Dosedanje sodelovanje med bolnišnicama se je odvijalo na dveh področjih: na prijateljskem in rekreacijskem nivoju in na področju institucionalne dejavnosti, to je zdravljenja. Pri obeh so in še zmeraj odpravljajo pomembno vlogo prav uslužbenci, medtem ko bi kazalo sodelovanje na zdravstvenem področju urediti s formalnim dogovorom.

V šempetrski bolnišnici so zainteresirani zlasti za možnost uporabe nekaterih sodobnih naprav v goriški bolnišnici, sami pa bi lahko zagotovili sodelovanje na področju mikrokirurgije. Tako sodelovanje se pravzaprav v praksi že izvaja, čeprav ni institucionalizirano. Prav zato bi moral biti naslednji korak veliko lažji.

Kmečka banka Gorica

KMEČKO-DELAVSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V SOVODNJAH

KMEČKO OBRTNA HRANILNICA DOBERDOB

SLOVENSKI DENARNI ZAVODI NA GORIŠKEM

vas uljudno vabijo na

NOVOLETNI KONCERT

ORKESTRA MARIBORSKE OPERE

Dirigent Boris Švara

GORICA - Deželni avditorij
v soboto, 7. januarja, ob 20.30

Vstop samo z vabili, ki so na razpolago v tajništvu bank

Brošura ob 100-letnici Ciril-Metodove šole pri Sv. Jakobu Stoji učilna zidana

Pri nas se je uveljavila lepa in tudi koristna navada, da za razne večje okrogle obletnice ustanov, društev, organizacij, šol itd. izdajamo priložnostne brošure. V njih zbrano gradivo predstavlja večkrat dragocenost za zgodovino in čeprav gre pogosto tudi le za drobce, jih je mogoče s potrpežljivostjo raziskovalcev sestaviti v celoto in tako ustvariti podobo nekega časa, nekega dogodka, neke stvarnosti, ki je sicer že daljna, pa še vedno kaj nauči.

Odlično mesto med takimi brošurami si bo nedvomno zagotovila tista, ki jo je izdal poseben pripravljalni odbor za proslavo 100-letnice Ciril-Metodove šole pri Sv. Jakobu v Trstu z lepim naslovom »Stoji učilna zidana...«. V njej so ob uvodni besedi in pedantno sestavljenem prikazu zgodovine šole od njenega nastanka do prisilne ukinitve, za kar je poskrbela Minka Pahor (sicer tudi urednica brošure), objavljeni predvsem spomini in pričevanja še živečih (ali tudi že pokojnih) nekdanjih učencev šole.

Najbrž na tem mestu ne bi bilo umestno obnavljati vsega, kar prinaša brošura, vsekakor pa se ponuja nekaj ugotovitev.

Tržaški Slovenci smo si skozi zgodovino in tudi danes morali vedno sami pomagati. Nobena oblast nam ni bila naklonjena, prej sovražna. Za svoje narodno, kulturno in gospodarsko preživetje smo si morali sami postavljati oporne stebre in z njimi kljubovati nasprotnim valovom. Prav zasebna osnovna šola sv. Cirila in Metoda pri Sv. Jakobu je najlepši primer in eden najbolj zgovornih dokazov za to.

Takrat, pred sto leti, ko je šola sv. Cirila in Metoda pri Sv. Jakobu prvič odprla svoja vrata, je samo v šentjakobskem predelu živelo okrog 20.000 Slovencev, skozi njene šolske klopi pa je v času njenega 42-letnega obstoja (s svetovno vojno vmes) šlo 18.000 slovenskih otrok iz raznih mestnih predelov. Iz njihovih vrst so izšli številni kasnejši šolniki in intelektualci, ki so pomembno posegli tudi v širše slovensko okolje, predvsem pa so izšli rodovi, katerim je prav ta šola vcepila ljubezen do slovenskega jezika in narodno zavest.

Danes, po tolikih desetletjih, po obdobju fašizma, druge svetovne vojne in teh povojnih časov do danes, vemo, kakšno je narodnostno stanje Slovencev v Trstu, koliko smo izgubili in še kar naprej izgubljam, toda kako klavrno bi to stanje šele bilo, če ne bi še danes vsaj do neke mere živeli od kapitala, ki ga je na naš skupni narodni račun vložila prav Ciril-Metodova šola pri Sv. Jakobu s svojima središčnima podružnicama?

Vsak dober gospodar pa tudi ve, da se od kapitala ne da večno živeti, če se ne obnavlja, kroži, poživlja. Same obresti niso dovolj, čas jih sproti izničuje. Potrebne so dodatne pobude, zdrave investicije. Krivično bi bilo trditi, da kot skupnost v tem smislu nismo naredili ničesar. Morda smo naredili celo veliko, vendar se nas vse bolj polšača zaskrbljenost, celo malodušje. Zgodovina Ciril-Metodove šole nas uči, da je tako stanje mogoče premagati le z upornostjo, ponosom in predanostjo od staršev pa skozi učiteljski zbor do ravnateljev. Tudi ta nauk je sam po sebi kapital, le gojiti ga je treba, kot so ga gojili naši predniki.

Pričevanja in spomini, ki jih je prispevalo kar 35 nekdanjih učencev šole, so zlahtni del brošure. S svojo neposrednostjo, intimnostjo in spoštljivostjo so kot studenčnica iz žive skale, ki napaja strnjen zgodovinski prikaz šole. Prvo, kar pada v oči, je spoštovanje, ki ga avtorji prispevkov brez izjeme ohranjajo na učitelje in ravnatelja šole. V njihovih spominih ti niso toliko učitelji v strogem pedagoškem smislu kot predvsem ljudje s srcem, narodnim ponosom in ljubeznijo do mladine in materinega jezika. Živeli so s šolo in učenci in se razdajali. Drugo, kar se razbira iz prispevkov, je hvaležnost šolnikom in šoli za znanje, ki jim ga je posredovala in za vcepljeno ljubezen do slovenskega jezika in naroda. Tretje, kar pripovedujejo spomini iz otroških let, je čas, ki so ga naši ljudje takrat živeli, čas revščine, pomanjkanja, tegob: pešačenje golobosih otrok od Barkovelj, Rojana, Sv. Ivana k Sv. Jakobu, v burji in mrazu, največkrat brez malice, brez kosa kruha. Je mar pri Slovencih od nekdaj revščina sinonim za narodno zvestobo? Časi so se k sreči v tem oziru temeljito spremenili, toda blagostanje žal prevečkrat vodi v brezbriznost, če ne celo v utapljanje v vode odtujenosti.

Urednici brošure je treba za zbrane spomine in pričevanje čestitati, saj imajo kot vpogled v preteklost svojo mero veljave tudi za danes. Pa tudi v vsem ostalem je brošura urejena čedno in skrbno, obogatena z nekaj zgodovinskimi fotografijami iz Odseka za zgodovino NSK in barvno reprodukcijo prapora iz leta 1900, ki so ga, kot preberemo na zadnji ovojnici, izdelale deklice na slovenski dekliški šoli družbe sv. Cirila in Metoda in jo hrani Šentjakobsko kulturno društvo. Za platnico in notranjo opremo je poskrbel Andrej Vodopivec iz Graficentra Založništva tržaškega tiska, ki je brošuro založil, natisnila pa jo je tiskarna Graphart. Izid brošure so omogočili prostovoljni prispevki, v prvi vrsti pa pomoč Hranilnice in posojilnice na Opčinah in Tržaške kreditne banke. (f. k.)

Revija Sodobnost zaključila svoj 36. letnik

Osrednja slovenska literarna revija Sodobnost zaključuje svoj šestintrideseti letnik izhajanja z zajetnim zvezkom, ki prinaša na svojih straneh obilo »kulturnega« materiala, ob njem (na koncu) pa še kazalo vseh prispevkov in avtorjev, ki so v Sodobnosti objavljali v letu 1988.

Uvodne strani revije so posvečene lanskemu Nobelovcu, egipčanskemu pisatelju Nagibu Mahfuzu. Objavljena je njegova črtica Zabalavi, ki jo spremlja še beseda prevajalke. To je nemara prvi slovenski Mahfuzov prevod. Pisatelj je vsekakor bolj znan v domovini kot pa v svetu. Zakaj so mu pravzaprav podelili nagrado? Švedska akademija je v Mahfuzovih delih poudarila pretanjene odtенke, ki so zdaj bistrovidno stvarni, zdaj izizvalno dvoumni in z ostro psihoško ter kulturno-kritično analizo oseb in dogajanja. Svojo razsodbo je utemeljila z Mahfuzovim prispevkom arabski pripovedni umetnosti in razvoju svetovnega romana kot literarne zvrsti pa tudi za delež, ki ga je dal za razvoj modernega knjižnega arabskega jezika.

Glavni urednik Ciril Zlobec objavlja nato intervju z Igorjem Torkarjem ob njegovi 75-letnici. Pogovor ima na-

slov »Nekriv-kriv«, saj je bil Torkar ena izmed žrtev Dachauskih procesov. Vendar intervjuvanec ne govori samo o tem, saj se pogloblja tudi v današnji položaj, v katerem se nahaja slovenski pisatelj, ki pa je »brez fantazije spominov invalid«.

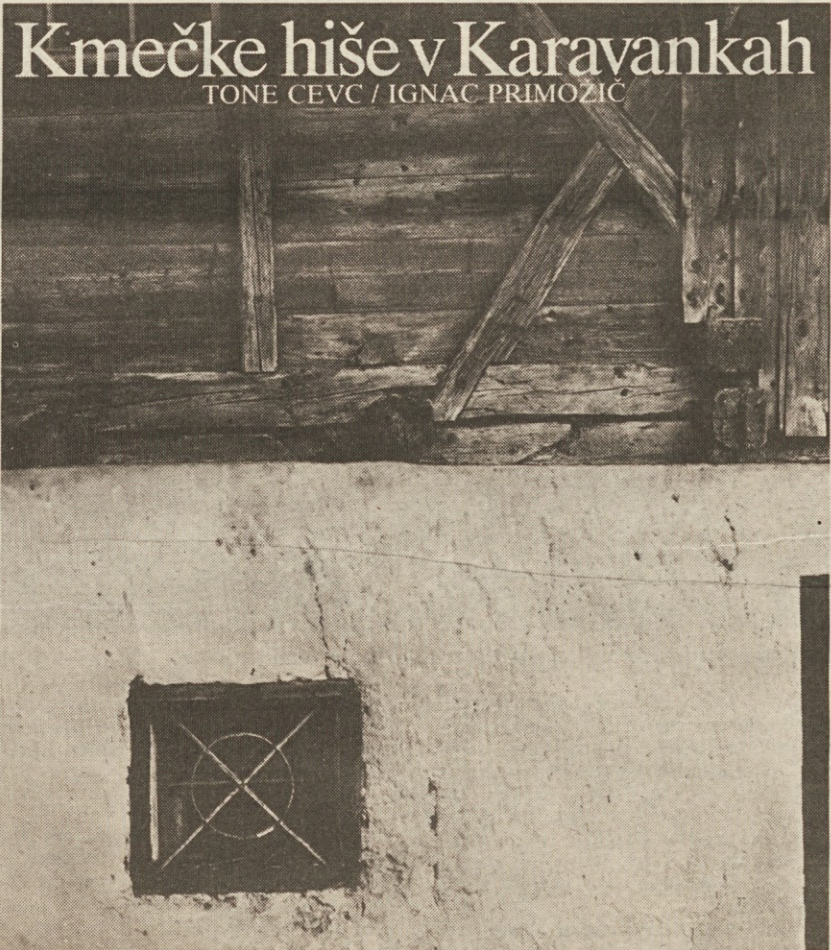
Decembra je bil v Benetkah pomemben posvet, na katerem so skušali pregledati in vzpostaviti kulturne relacije na tiru Veneto-Slovenija. Udeležilo se ga je več pomembnih italijanskih in slovenskih intelektualcev, Sodobnost pa objavlja dvojce razmišljanj s tega srečanja: Matjaža Kmecla Kulturnozgodovinski portret (kroki) Slovencev in esej Emila Milana Pintarja Slovenci včeraj, danes, jutri.

Revija nato objavlja literarne prispevke raznih slovenskih ustvarjalcev (Pavle Zidar, Andrej Blatnik, Cveto Preželj, Kristijan Muck, Tugo Zaleteš, Milan Vincetič in Marjan Strojani) in nadaljuje z razpravo o estetiki na Slovenskem (prispevka Milana Butine in Jožefa Muhoviča). Zadnje strani so po navadi namenjene sproti kroniki in raznim glosam, ki še dodatno popestrujejo vsebinsko podobo tega zadnjega zvezka v letu 1988.

Knjiga je izšla pri dveh zamejskih založbah Kmečke hiše v Karavankah

Karavanški svet varuje bogato stavbno kmečko dediščino, posebno mikavno, ker se njen obraz spreminja od pokrajine do pokrajine, kot posledek različnih gospodarskih, zgodovinskih in kulturnih razmer. Knjiga daje celoten pregled tipoloških značilnosti stavb na zaokroženih karavanških območjih — od Rateč do Mežiške doline na jugoslovanski strani Karavank in od Rut in Slovnjega Plajberka do Sel in Obirskega na koroški strani gorstva. Podoba stavb je prepričljiva, ker so v knjigi predstavljene v celoti nekatere najbolj značilne domačije s posamičnih karavanških območij. Kljub temu da karavanški svet ne varuje izjemno starih kmečkih stavb, se je avtorjem posrečilo zarisati zgodovinsko razvojno podobo kmečke hiše, s čimer je dobilo to delo sintetičen značaj. Knjiga ne skriva želje, da bi prispevala kar največ k boljšemu poznanju in razumevanju kulturne dediščine sosedov na obeh straneh državne meje na Karavankah.

Tako piše na ovitku nove knjige Založništva tržaškega tiska in založbe Drava, ki sta jo avtorja Tone Cevc in Ignac Primožič enostavno poimenovala »Kmečke hiše v Karavankah«. Razkošna knjiga z barvnimi posnetki in črno-belimi risbami na lepem papirju odkriva karavanško arhitekturo. Današnja podoba stavb ni samo odsev sedanjega časa, temveč tudi slika preteklosti, saj so se v eni sami stavbi ohranile sledi več razvojnih stopenj. S tem pa knjiga razkriva tudi del slovenske ustvarjalnosti, zgodovine in duše.

Ovojnica najnovejše knjige ZTT in Drave

»Glasbeno« pismo iz Slovenije Simfonični orkester?

Pa-pa-pam-pa-pa, pa-pa-pam-pa-pam... odmevajo zvoki naše godbe na pihala, naše »pleh muske«. GP je vodilna glasbena skupina pri nas, že odkar je pred skoraj pol stoletja sekcija pihal in trobil prevzela glavno besedo v takratnem simfoničnem orkestru in kmalu zatem večino drugih instrumentalistov tudi ukinila. Na listi prepovedanih so se znašla predvsem godala, predstavnike tolkal pa so obdržali le, v kolikor so se lahko hitro prilagodili »trobljenju in isti rog«.

Precej časa smo bili prepričani, da je taka glasba za naše razmere najboljša. Ge-pejenci so se trudili, da so ob prevladujočih koračnicah občasno zaigrali tudi v plesnih taktih in narod je bil zvečine zadovoljen. Resda je bilo nekaj ritmov, ki jih niso uspeli osvojiti, zlasti veliko težav so imeli s sodobnejšimi toni, od jazza do rocka. Ge-pejenci, ki so sicer uradno ostajali in so še naša uradna glasbena avantgarda, so prav tako odpovedali pri vključevanju novih instrumentov, ki bi kljub načelni izključitvi godal in brenkal vendarle dovoljevali nekoliko drugačne izvedbe. Tako si na primer saksofoni sploh ne morejo dobiti mesta med našimi pihali in trobili... Pa vendar: trditve o najnaprednejši vlogi pihalnih godb v razvoju glasbe je postala splošno sprejet aksiom, v katerega sicer nihče resno ne verjame, čeprav se je v vsakdanjem življenju pripravljen podrežati tej »resnici«.

Kaže pa, da tudi večne resnice niso več tisto, kar so včasih bile in vse več ljudi je prepričanih, da je tudi v naših logih (ponovno) nastala možnost za obnovo simfoničnega orkestra. Še več, nekateri na tem že delajo. Spodbudo so jim dali ge-pejenci sami, ko so začeli govoriti o sestopu z odrta. Ta sestop resda ni najbolj dorečen, saj se ne ve, ali bodo ge-pejenci nato pač še naprej igrali svoje koračnice, plesne ritme in (teh je vse več) žalostinke okrog odrta in bodo od tam edina resna glasbena skupina pri nas, ali pa bodo (sčasoma) dovolili komu drugemu na oder. Recimo takemu, ki mu bodo ljudje najraje prisluhnili, ki bo znal najbolje izraziti glasbene želje in potrebe ljudstva. In sploh - kaj se bo zgodilo, ko bodo ljudje lahko sami povedali, kakšen orkester si želijo. Predstavljam si, da bo zaradi različnih čudi naših ljudi predstava o najprimernejšem orkestru precej pisane sestave. Skoraj ne dvomim, da bi mnogi hoteli ponovno slišati nežne strune violine, kako se le-ta oglašava prav z najelitnejšega mesta na odru, kot mi je jasno, da bodo številni še naprej prisegali na krepkih trobilih, medtem ko bodo tretjim najbolj dopadljiva ritmična tolkala.

Toda - kakšne vrste in kako poglobljena je naša glasbena kultura? Ni me strah za poslušalce, prej se bojim za same izvajalce. Bodo znali izcimiti sozvočje ali so jim morda bližja kakofonična razmišljanja? Bodo solisti pripravljeni zaupati skupnemu dirigentu ali se bodo podrežali le notranji logiki njihove sekcije? Bo simfonični orkester dopustil še vse mogoče majhne zasedbe, solistične nastope ne glede na vrsto glasbila in zvok glasu? Dilem je mnogo, toda možnost izbire je sinonim za svobodno življenje, obvezno poslušanje samo enim instrumentom pa začne počasi presedati. Saj pravijo, da se človek še belega kruha prenaje, komisa pa še prej!

TONI GOMIŠČEK

Smučanje: slalom na Pohorju za 26. zlato lisico Schneiderjeva izpolnila pričakovanja

MARIBOR — Švicarka Vreni Schneider je včeraj na Pohorju premočno osvojila tekmovalje v slalomu, veljavno za tradicionalno Zlato lisico in obenem za ženski svetovni smučarski pokal. To je bila že tretja zaporedna zmaga v slalomu te odlične Švicarke, ki tudi premočno vodi na skupni lestvici svetovnega pokala in je seveda glavna favoritinja za osvojitev te prestižne lovorike.

Schneiderjeva je tudi včeraj dokazala, da je trenutno v slalomu skorajda brez prave konkurence. Edina, ki se ji je upirala, je bila mlada Avstrijka Monica Maierhofer, ki pa je že v prvem spustu zaostala za skoraj celo sekundo. V drugem spustu je bila slednja šele tretja, vendar ji je to zadostovalo za skupno drugo mesto.

Na tretjo stopničko se je prebila Američanka Tamara McKinney, kateri se je drugo mesto izmuznilo za las. Prijetno presenečenje je spet pripravila Jugoslovanka Katjuša Pušnik, sicer študentka prvega letnika pravne fakultete v Ljubljani, ki je tokrat osvojila odlično 6. mesto. Ta rezultat je njen drugi najboljši sploh, od te smučarke pa si lahko pričakujemo še dosti zadostenj. Prav Pušnikova je na koncu tekmovalja izjavila, da je s 6. mestom zadovoljna, nikakor pa ne s svojo vožnjo, saj naj bi napravila več drobnih napak. Tudi tokrat je žal razočarala Mateja Svet, ki je že drugič zaporedoma ostala brez rezultata. Že v prvem spustu je bila namreč diskvalificirana, čeprav je smučala še kar solidno. Prav

Vreni Schneider

tako sta padli Veronika Šarec in Narcisa Šehovič.

Vrstni red: 1. Schneider (Švi.) 1'22"65; 2. Maierhofer (Av.) 1'23"81; 3. McKinney (ZDA) 1'24"14; 4. Gadient (Švi.) 1'24"50; 5. Von Gruenigen (Švi.) 1'25"00; 6. Pušnik (Jug.) 1'25"14; 7. Chappot (Švi.) 1'25"25; 8. Schmidhauser (Švi.) 1'25"54; 9. Salvenmoser (Av.) 1'25"57; 10. Ladstaetter (Av.) 1'25"65.

Lestvica za svetovni pokal: 1. Schneider (Švi.) 157 točk; 2. Maier

(Av.) 78; 3. Wachter (Av.) 62; 4. Figini (Švi.) 59; 5. McKinney (ZDA) 51; 6. Merle (Fra.) in Moeslechner (ZRN) 47; 8. Walliser (Švi.) 41; 9. Fernandez-Ochoa (Špa.) in Svet (Jug.) 40 itd.

Lestvica za SP v slalomu: 1. Schneider (Švi.) 75; 2. Maierhofer (Av.) 32; 3. Pušnik (Jug.) in McKinney 30; 5. Fernandez-Ochoa (Špa.) itd.

Smučanje: Jugoslavlani na SP Pet že z vozovnico

MARIBOR — Pravico za nastop na svetovnem smučarskem prvenstvu, ki bo od 29. januarja do 12. februarja v ameriškem letoviščarskem kraju Veil, si je do sedaj priborilo le pet jugoslovanskih smučarjev. Ti so med ženskami Mateja Svet, Katjuša Pušnik in Veronika Šarec, med moškimi pa Tomaž Čizman in Rok Petrovič. Ostali z Grego Benedikom na čelu si bodo morali normo komaj izboriti na enem izmed prihodnjih tekmovalj za svetovni pokal.

Čizman najhitrejši

LA GRAND BORNAND — Jugoslovani Tomaž Čizman je osvojil veleslalom za evropski pokal v francoskem letoviščarskem kraju La Grand Bornand. Zmago je dosegel v času 2'18"77, medtem ko je petouvršeni Italijan Ivano Camozzi opravil oba spusta v času 2'19"39.

Smučarski skoki: turneja Intersport Danes v Innsbrucku

Posebej za Primorski dnevnik OTO GIACOMELLI

INNSBRUCK — Skakalna turneja Intersport se je prevesila v drugo polovico in skakalci so se po novoletnem nastopu v Garmisch-Partenkirchnu preselili v tirolsko metropolo, kjer bodo danes nastopili na veliki olimpijski skakalnici na Berg Islu. V nekaterih ekipah je že čutili znake utrujenosti, to velja tudi za italijansko z mladim Robertom Ceconom na čelu, vendar pa so vsi predvčerajšnjim in včeraj zagnano trenirali.

Na zelo zahtevni skakalnici na Berg Islu, nizkem hribu na južni strani Innsbrucka, pod katerim je tunel z avtocesto proti Brennerju, bi utegnili tretja preizkušnja noveletne skakalne turneje že precej razčistiti položaj pred zadnjim nastopom skakalcev v Bischofshofnu (v petek, 6. t. m.), kjer se po tradiciji končuje najbolj eminentna prireditev svetovnega pokala v smučarskih skokih.

Za zdaj so najboljši še tesno skupaj v skupni razvrstitvi 37. turneje Intersport, seveda pa se v resnici, poleg prestižnih na tej odmevni turneji, bijejo boji predvsem za točke svetovnega pokala, v katerem je za zdaj s precej naskoka v ospredju Zahodni Nemec Thoma, ki pa je imel na treningu s skakalnico veliko težav. Če bo tako tudi na današnji tekmi, bo tekmecek poklonil ves težko pridobljeni naskok, zanesljivo pa bi izgubil tudi možnosti za dobro končno uvrstitev na turneji.

Za jugoslovansko vrsto velja, da bi morala stopnjevati dosežke še en korak, priložnost pa bi morala izkoristiti zlasti Zupan in Ulaga, ki sta zdaj v najboljšem položaju (10. oziroma 13.), da bi se morebiti še prebila v najboljšo deseterico.

Na uradnem treningu pred današnjo tretjo tekmo so favoriti na Berg Islu povečini skakali zelo dobro, najdaljša skoka pa je dosegel Finec Ari Pekka Nikkola (dvakrat 110 m), a zelo solidni so bili tudi njegovi rojaki (previdni) Nykaenen (največ 104), Laakonen (107, 106, 100) in Suorsa (102, 102, 98), ki se je po padcu na treningu v Oberstdorfu (nalomljeni rebri in lažji pretres možganov) več kot uspešno vrnil na skakalnico. Kljub težavam, ki tarejo Šveda Bokloeva (neprijeten in zelo boleč žulj na peti), je ta skakalec zmogel 109 in 104 metre, izredno dober pa je bil spet Holland (ZDA, 105,5, 106). Omeniti je treba tudi Dluhoša (ČSSR, 104 m), Kanadčana Richardsa (103), Avstrijca Vettorija (105) in Strannerja (103), Norvežana Fidjestoela (104) in Kjöruma (104,5).

Jugoslavlani so dosegli naslednje daljave: J. Debelak 98, 102, 98; M. Debelak 89, 99, 99; P. Kopač 90, 97, 96; Lotrič 95, 88, 99; Štirn 81, 89, 88; Tepeš 94, 96, 95; Ulaga 96, 94, 101; Zupan 81, 75, 89.

Na treningu je težje padel Birtanec Eddy Edwards, ki ima zlomljeno levo ključnico in lažji pretres možganov, seveda pa se je tudi precej potolkel po telesu in dobil odrgnine po obrazu.

Košarka: 4. kolo finalne skupine pokala prvakov Danes Spličani, jutri Scavolini

SPLIT, PESARO — Po krajšem premoru so ta teden spet na vrsti evropski košarkarski pokali. V najprestižnejšem pokalu prvakov, bodo zaposleni danes in jutri, ko bodo odigrali 4. kolo finalnega dela. Danes se bo v Splitu domača Jugoplastika spoprijela s španskim prvakom Barcelono, ki je vsekakor trdoživ nasprotnik. Jugoplastika je do sedaj osvojila obe domači tekmi, klonila pa je v Pesaru proti italijanskemu prvaku. Domačini razumljivo računajo na celotni izkupiček in seveda na uvrstitev v finalni del te konkurence.

Jutri pa bo italijanski prvak Scavolini doma igral proti izredno solidni izraelski ekipi Makabi. Ta peterka je doslej osvojila že 29 državnih prvenstev, v letih 1977 in 1981 pa tudi evropski pokal prvakov, a mimo tega se je skoraj vsako leto uvrstila v veliki finale te konkurence. Scavolini trenutno vodi na lestvici finalnega dela pokala prvakov, saj je osvojil vse tri tekme. Pred domačo publiko je namreč poleg Jugoplastike premagal še Limoges, kar na tujem pa moskovski CSKA.

V primeru nove zmage bi se torej košarkarji iz Pesara skoraj gotovo že uvrstili v sklepni del. Po mnenju kapetana Scavolinija Magnifica bo jutrišnja tekma vsekakor zelo težka, saj Izraelci ne skrivajo svojih ambicij, da

znova posežejo po tem pokalu, ko pa v domačem prvenstvu nimajo nobene prave konkurence. Magnifico se predvsem boji »starih lisjakov« Barlowa, Mageea, Mercerja in Simsa, opozarja pa, da bosta tokrat manjkala Berkowitz in Aroesti.

Včeraj je Scavolini odigral trening tekmo proti Arimu iz Bologne ter ga gladko odpravil s 135:93, trener Bianchini pa je predvsem hotel preizkusiti Američana Drewa, ki je v zadnjih tekmah zelo razočaral. Center Costa bo prav gotovo igral, čeprav je še delno poškodovan.

Dobitniki Totocalcia ne bodo oškodovani

RIM — V veljavo so stopili novi davčni odtegljaji na stavne listke Totocalcia, ki pa ne bodo prinesli njegove podražitve in niti ne bodo spremenili kvote, ki jo delijo dobitnikom. Davčni odtegljaj na stave Conija bo po novem znašal 26,80% (doslej je za Totocalcio znašal 24,80%). V zameno bo Coni s 3 na 2% znižal vsoto, ki jo namenja ustanovi za športno kreditiranje in z 8 na 7% vsoto, ki jo namenja fondu, v katerem se zbira denar za organizacijske stroške. Kvota, ki tako ostaje Coniju, znaša 32,20%. Če odšteto 1% za inštitut za športno kreditiranje, je vsota, ki jo delijo dobitnikom, še vedno 38%.

Nogomet: četrtfinale italijanskega pokala Tokrat le prvoligaši

RIM — Danes bodo na sporedu (s pričetkom ob 14.30) prve četrtfinalne tekme italijanskega nogometnega pokala. V Genovi se bosta srečali zmagovalec lanskega pokala Sampdoria in Fiorentina. Obe ekipi bosta predvidoma nastopili v okrnjeni postavi, favoriti pa so prav gotovo domačini, ki so med prvenstvom že premagali to ekipo kar sredi Firenc. Boškov odkrito računa, da se bo njegova enajsterica tudi letos prebila najmanj v finale tega tekmovalja.

V Neaplju se bodo domačini srečali z Ascolijem, ki se trenutno nahaja na zadnjem mestu prvoligaške lestvice. Maradona in tovariši ne bi smeli imeti posebnih težav s šibkim nasprotnikom, vendar pa ne smemo pozabiti, da lahko Ascoli vsekakor presenet, saj je za Napoli italijanski pokal res zadnja skrb.

V Bergamu se bosta spoprijeli domača Atalanta in Lazio. Ekipi imata še odprte prvenstvene račune, ko je Atalanta kar sredi Rima premagala domačine in tako pričela svoj vzpon proti vrhu skupne razporednice.

V četrti tekmi pa bo domača Verona igrala proti Pisi in vsekakor računa na gladko zmago. Pri Veroni bo spet zaigral Argentinec Troglia, ki bo nadomestil Soldaja. Pisa se nahaja pri dnu

lestvice italijanske A lige in je v očitni tehnični krizi.

Nogomet: v meddeželni ligi Tudi Pro Gorizia za italijanski pokal

Danes popoldne (14.30) bo v okviru polfinalnega dela italijanskega pokala zaposlena tudi Pro Gorizia, ki se bo na Rojcah pomerila z enajsterico Imole, ki je trenutno na 2. mestu razporednice skupine E meddeželnega prvenstva. Današnji gostje Del Nerijskih varovancev imajo namreč le točko manj od vodeče postave Baracca Lugo in v zadnjem srečanju so pred domačim občinstvom s 4:0 slavili zmago proti Aulsejeu.

Današnja tekma bo za obe postavi odločilnega pomena, saj si bo zmagovalec zagotovil mesto v osmini finala in bo lahko sodeloval na mednarodnem pokalu za amaterje.

Glede postave trener Del Neri ne bi smel imeti večjih težav. V konico napada se bo vrnil izključeni Trevisan, po vsej verjetnosti pa bo nastopil tudi napadalec Giovanni Macera, ki ga je Pro Gorizia kupila v želji, da bi okrepila napadalno vrsto, ki je še posebno v zadnjih tekmah bolj malo pokazala.

Šah: objavili svetovni rating Nebistveni premiki na vrhu lestvice

BEOGRAD — Te dni je svetovna šahovska federacija FIDE objavila svetovne šahovske rating lestvice, na katerih pri moških še vedno vodi svetovni prvak Garry Kasparov. Čeprav je svojo hero točko izboljšal za 15, pa se mu je bivši prvak Karpov približal na 25 točk ter tako nadoknadil zaostanek 10 točk. Na tretjem mestu je Anglež Short, ki je sicer izgubil 5 točk. Četrto mesto si delita presenetljivi Anglež Speelman in Sovjet Beljavski, ki je izgubil 15 točk. Na šestem mestu je združen Nizozemec Timman, ki je izgubil kar 30 točk, pa tudi njegov nasprotnik v polfinalnem dvoboju za naslov svetovnega šahovskega prvaka Portisch je izgubil kar 25 točk.

Prvič po desetih letih je najboljši jugoslovanski šahist Ljubojevič zdrknil pod mejo 2600 točk. Še več, tokrat je tudi prvič, da Ljubojevič ni med prvimi tridesetimi šahisti na svetu. Najboljši Jugoslovani je Predrag Nikolič, ki se komaj nahaja nad »magično mejo« 2600 točk. Ljubojevič je na lestvici celo dohitel jugoslovanski državni prvak Ivan Sokolov. Veliko presenečenje pa predstavlja nova lestvica ženskega šaha. Na vrhu se je povsem nepričakovano znašla 12-letna Madžarka Judith Polgar, ki je prehitela nič manj kot svetovno prvakinja, Sovjetinjo Majo Čiburdanidze. Svoj izkupiček točk je izboljšala kar za 190.

Odbojka: mednarodni turnir v Trstu Petrarca in Sisley v finalu

TRST — V današnjem finalnem srečanju mednarodnega moškega odbojarskega turnirja za lovoriko »S. Giustovolley 1989« se bosta spoprijela Petrarca iz Padove in Sisley iz Trevisa. Odbojkarji iz Padove so namreč premagali Krajino metal iz Bihaca s 3:1 (15:6, 15:6, 15:17, 15:6), Sisley pa je odpravil Conad iz Ravenne z istim izidom 3:1 (15:4, 10:15, 17:7, 15:11).

Glede prvega srečanja lahko rečemo, da je Petrarca objektivno boljši od Krajino metal. Vsekakor pa gostje iz Bihaca niso zaigrali tako kot znajo, saj so preveč spoštovali nasprotnika in se niso mogli sprostiti. Najboljšo igro so pokazali v tretjem setu, katerega so tudi osvojili, predvsem po zaslugi odličnega servisa in tudi sprejema servisa. Nekoliko slabša sta bila blok in obramba. Bolj zanimiv je bil obračun med italijanskima prvoligašema Sisleyem in Conadom, ki sta za nameček še novince v najvišji italijanski ligi. Tako kot v prvem prvenstvenem srečanju so tudi to pot slavili Kim Ho Chul in tovariši. Medtem ko je Sisley nastopil z najboljšo postavo, je pri Conadu manjkala Jugoslovom Čaušević, ki ta čas nastopa za jugoslovansko reprezentanco v Stockholmu.

Drevi se bosta ob 18.30 za 3. mesto pomerila Conad in Krajino metal, ob 20.30 pa bo veliki finalni obračun med Petrarco in Sisleyem. Tekmi bosta v tržaški športni palači.

Nogomet: Mullerja čaka težka globa

TURIN — Vse od 19. decembra, ko je odšel na počitnice v Brazilijo, ni

bilo o Torinovem tujcu Mullerju ne duha ne sluha. Včeraj se je končno vrnil v Turin, kjer so ga z nestrpnostjo pričakovali in kjer niso skrivali name-re, da mu naložijo slano globo (govori se o 20 milijonih). Ko so ga vprašali, zakaj tolikšna zamuda, je odvrnil, da se z ženo ločujeta in da je po raznih uradih zgubil veliko časa. Ni pa hotel pojasniti, zakaj ni našel minuto časa, da bi vsaj enkrat zavrtel telefon in poklical družino.

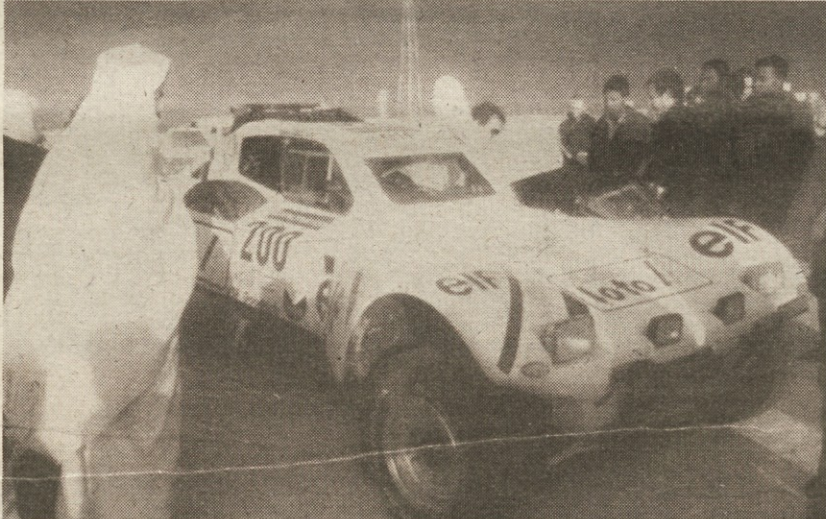
Nogomet: izključen za 5 let

FAENZA (Ravenna) — Claudio Masi, ki nastopa pri Borgu Tossignanu (2. amaterska liga), je verjetno neslavno končal svojo nogometno kariero. Zaradi napada na sodnika ne bo mogel stopiti na igrišče vse do 19. decembra 1993. Na tekmi, ki je bila 31. decembra, je najprej grozil sodniku, a ko ga je ta izključil, ga je še udaril. Soigralci ga niso mogli pomiriti in ker ni hotel z igrišča, je sodnik srečanje prekinil. Sodnikovih nadlog pa ni bilo konec, saj se je razboriti Masi spet spravil nanj in ga podrl z udarcem s pestjo.

Kolesarstvo: De Wilde obtožen zaradi dopinga

BRUSELJ — Belgijski kolesarski prvak De Wilde je bil zaradi jemanja poživil obsojen pogojno na mesec dni zapora. Ugotovili so, da je med šestdnevno dirko v Antwerpnu (oktobra lani) jemal neo-testosteron, za kar je v Belgiji predvidena zaporna kazen.

Na rallyju Pariz - Dakar danes počitek Italijan Picco včeraj ni imel sreče

Zanimanje domačinov za rally Pariz - Dakar je vedno veliko (Telefoto AP)

AGADES (Niger) — Tudi na včerajšnji etapi rallyja Pariz - Dakar je bil v ospredju italijanski tekmovalček, in sicer avtomobilist Klaus Seppi, ki je najhitreje prevozil 535 km poti od Termita do Agadesa, kjer bo danes prvi dan počitka. Seppi je na predlanski izvedbi te dirke zasedel 7. mesto, na rallyju faraonov pa je bil istega leta drugi.

Smolo pa je med motociklisti imel Franco Picco, ki je sicer obdržal vodstvo na skupni lestvici, vendar so se

mu zaradi padca pokvarile navigacijske naprave, tako da se je njegova prednost pred drugouvrščenim Lalayem precej zmanjšala.

AVTOMOBILISTI

Vrstni red: 1. Seppi - Pelanconi (It., mercedes 600) 4.23'45"; 2. Tambay - Dominique (Fr., mitsubishi pajero) po 2'40"; 3. Fraquelin - Fenouil (Fr., peugeot 205 turbo 16) 5'21"; 4. Sarrazin - Troubla (Fr., toyota fj 73) 17'05"; 5. Colsoul - Symens (Bel., mitsubishi pa-

jero) 17'17"; 6. M. in K. Tijsterman (Niz., mitsubishi pajero) 25'40"; 7. Ickx - Tarin (Bel., peugeot 405 turbo 16) 47'38"; 9. Vatanen - Berglund (Fin., peugeot 405 turbo 16) 1.06'25".

Skupna lestvica: 1. Ickx 10.58'37"; 2. Vatanen po 23'04"; 3. Tambay 1.19'21"; 4. Tijsterman 3.29'46"; 5. Colsoul 4.08'56"; 9. Seppi 5.36'05".

MOTOCIKLISTI

Vrstni red: 1. Lalay (Fr., honda) 6.15'27"; 2. Peterhansel (Fr., yamaha) po 42"; 3. Neveu (Fr.) yamaha 24'52"; 4. Picco (It., yamaha) 43'51"; 5. Marinoni (It., yamaha) 52'25"; 9. Orioli (It., cagiva) 1.31'16".

Skupna lestvica: 1. Picco 24.00'55"; 2. Lalay po 9'54"; 3. Moralles (Fr., honda) 1.31'29"; 4. Peterhansel 1.35'18"; 5. Neveu 2.08'23"; 6. Orioli 2.10'35"; 7. Dares (Fr., honda) 2.50'23"; 8. Mas (Šp., yamaha) 2.54'06"; 9. Findano (It., yamaha) 2.55'22"; 10. Marinoni 2.58'10".

Avtomobilizem: smrtni žrtvi na Švedskem

KARLSTAD (Švedska) — Dva Belgijca, 40-letni Mignot in 29-letni De Lathuy, sta našla smrt na nekem nezavarovanem železniškem prehodu, ko sta se pripravljala na rally po Švedski, ki se prične danes in je veljaven za svetovno prvenstvo. Kot so povedali organizatorji, je bil prehod označen v navodilih, ki so jih razdelili tekmovalcem. Rally po Švedski doslej ni terjal nobene smrtnih žrtve.

Lepo priznanje za Gajinega tenista B. Plesničar v Palermu na državnem turnirju FIT

Mrli up teniškega odseka Gaje Borut Plesničar se v teh dneh v Palermu mudi na mladinskem teniškem turnirju »Osservato«, ki ga italijanska teniška zveza FIT prireja za najbolj prespektivne igralce. Pravico do nastopa na tem tekmovanju ima omejeno število (64) pripadnikov deželni tehničnih centrov, to je središč, v katerih se pod strokovnim nadzorstvom FIT kalijo najbolj obetavni mladinci iz vseh krajev Italije. Kot znano, je bil mladi Plesničar vključen v deželni center FJK že lani in se pod vodstvom trenerja Fabrizia Davida, sina nekdanjega znanega nogmetaša Milana, dvakrat na teden udeležuje posebnih treningov v Vidmu. Plesničar nastopa v kategoriji »under 12«, z njim pa je v Palermo - kot še edini drugi iz naše dežele - odpotoval tudi Tržčan Davide Ruzzier, član openskega društva ATO. Borut nastopa bodisi med posamezniki bodisi (prav skupaj z Ruzzierom) v igri dvojic. Težko je reči, kakšne so možnosti mladega Plesničarja v Palermu, vsekakor pa je na dlani, da že sam nastop na tako kakovostni prireditvi predstavlja zanj in za njegovo matično društvo lepo priznanje.

Pri Gaji so medtem na dobri poti, da uresničijo zelo ambiciozen načrt. Kaj kmalu naj bi stekla dela za pokritje dveh peščenih igrišč s trdno strukturo, hkrati pa naj bi zgradili še šesto igrišče. To bi pomenilo, da bi Gaja, kar se tiče objektov, v bistvu postala vodilno društvo v naši deželi.

Odbojka na Goriškem Že danes spet tekme under 15

Po novoletnem premoru bodo na Goriško stekla tudi odbojcarska prvenstva under 15 za ženske in moške ter 1. moška divizija. V teh prvenstvih bodo nastopile tudi naše ekipe (Olympia, Agorest, Val in Naš prapor) z dobrimi možnostmi, da se izkažejo.

Prvi tekmi v novem letu bosta na sporedu že danes. Ekipe Agoresta under 15 bo igrala v Pierisu, Val Naš prapor lmsa under 18 moški pa v Tržiču proti Fincantieriju. Druga slovenska postava v tej kategoriji, Soča Čerimpex, bo v soboto gostila Torriano. Dekleta Agoresta under 18 bodo svojo pot nadaljevala v nedeljo v Tržiču proti vodilnemu Fincantieriju.

obvestili

SPDT
obvešča, da bo zaradi pomanjkanja snega v nedeljo, 8. januarja, odpadel izlet in tečaj v Ravasclettu.

ŠD BREG
organizira smučarske izlete 15., 22. in 29. 1. ter 12. 2. 1989 v Sappado. Vpisovanje v telovadnici v Dolini v ponedeljek, 9., in torek, 10. januarja, od 20. do 21. ure.

S sestanka med TO ZSSDI in štandreškim društvom Juventina še čaka na svoje igrišče

Zadnje dni minulega leta so se predstavniki TO ZSSDI za Goriško sestali z odborom ŠD Juventina iz Štandreža. Tudi to srečanje je sodilo v vrsto obiskov, ki jih po goriških slovenskih športnih društvih opravlja naša krovna športna organizacija.

Odborniki štandreške Juventine, ki je naše najstarejše društvo s preko 40 leti neprekinjenega delovanja, so na kratko orisali delovanje svoje športne sredine ter nanizali probleme, s katerimi se društvo vsakodnevno srečuje. Največja težava je nedvomno v tem, da trenutno Juventina ne razpolaga z lastnim športnim objektom, tako da morajo štandreški nogometaši vse tekme odigrati na tujih igriščih, kar jim težave samo povečuje.

Kdaj bo štandreško igrišče obnovljeno in usposobljeno za prvenstvene tekme, ni še prav jasno, upajo pa, da bo goriška občinska uprava čimprej dala nalog za pričetek obnovitvenih del.

Pogovor je tekkel tudi o združevanju igralcev in moštev naših treh nogometnih društev. Na mladinskem področju je stvar že dobro utečena, čeprav nekaj težav obstaja pri organizaciji prevozov igralcev. Društva pa ne najdejo skupnega jezika glede možnosti združevanja med članskimi vrstami. Sicer občasno pride do izmenjave posameznih igralcev, za

Mladinske igre in Dijaško prvenstvo na Goriškem Tako doslej naši dijaki v pričakovanju »običajnih« uspehov na odbojcarskem polju

V pričakovanju začetka odbojcarskih prvenstev v okviru mladinskih iger, kjer so predstavniki slovenskih šol glavni favoriti za končni uspeh na deželni ravni, so konec decembra stekla razna tekmovanja v okviru mladinskih iger oziroma dijaškega prvenstva.

Kar zadeva nogomet, smo že povedali, da so si dijaki nižje srednje šole Ivan Trinko iz Gorice z zmago proti šoli Favetti in remijem proti vrstnikom šole Pascoli zagotovili vstop v finalni del tekmovanja, ki bo določil pokrajinskega prvaka. Podobnega uspeha niso ponovili dijaki liceja Primož Trubar, ki so morali priznati premoč predstavnikov šol Abruzzi (0:7) in Pacassi (0:9). V vednost povejmo, da si je pokrajinski naslov med višješolci zagotovil tehnični zavod Einaudi iz Tržiča.

V preizkušnji teka čez drn in strm v okviru mladinskih iger, gre omeniti odličen uspeh dijak šole Ivan Trinko Marka Legiša, ki je v konkurenci 77 nastopajočih dosegel 5. mesto in za las zamudil vlak, ki bi ga popeljal na državni finale v Agrigento. V isti kategoriji sta Igor Češcut in Igor Florenin dosegla 56. oziroma 69. mesto. V ženski kategoriji gre omeniti 14. mesto Nataše Sobani, 24. Ksenije Gugliatti, 53. Federice Bello,

56. Verene Brajnik, 72. Sare Bresciani ter 73. Tanje Jelen (vse Trinko). V ekipni konkurenci je šola Ivan Trinko zasedla 16. mesto.

V isti panogi, toda v okviru Dijaškega prvenstva, gre podčrtati odličen nastop Hadrijane Corsi (Gregorčič), ki je dosegla 6. mesto. V istem tekmovanju so nastopile še: Mila Bratina (Gregorčič), Susi Ferfolja (Gregorčič), Michela Fajt (Žiga Zois), Katja Florenin (Žiga Zois) in Valentina Humar (Žiga Zois). Ekipno je učiteljske Gregorčič zasedlo 5. mesto, predstavnice trgovskega zavoda Žiga Zois pa 11.

V starejši kategoriji so predstavnice učiteljske Gregorčič Lucija Valentinič, Barbara Piccolo in Alenka Radetič zasedle 26., 27. in 29. mesto, ekipno je šola Gregorčič obtičala na 7. mestu.

Takoj po šolskih novoletnih praznikih pa bodo stekla tudi smučarska prvenstva, na katerih so doslej naši dijaki dosegali poprečne rezultate. Svojo premoč, kot smo uvodoma povedali, pa bodo vsekakor izkazali na odbojcarskem polju, kjer so tudi letos dekleta in fantje nesporni favoriti za osvojitve pokrajinskega oziroma deželne naslova, kar bi pomenilo nastopiti na kvalifikacijskih srečanjih za državni finale, ki so ga dijaki šole Trinko že dvakrat dosegli.

Odbojka: na Tržaškem odslej vse živo V petih pokrajinskih prvenstvih kar štirinajst slovenskih šesterk

Ni mogoče trditi, da je bila doslej odbojcarska sezona v pokrajinskem merilu na Tržaškem kdove kako razgibana, saj je v teku le žensko prvenstvo under 18, v katerem je tržaška OMA edina še brez poraza, slovenski zasledovalci pa imajo za sabo najmanj že po dva neuspeha, medtem ko se je tekmovanje v enakovredni moški kategoriji, zaradi maloštevilne udeležbe, že izteklo.

Toda z novim letom se začenja pravcati plaz tekmovanj bodisi na članski bodisi na mladinski ravni. Že v soboto, 7., in v nedeljo, 8. tega meseca, bodo hkrati stekla članska prvenstva v 1. moški in ženski diviziji ter v 2. ženski diviziji in mladinska prvenstva under 16 in under 15 ženske. Torej kar pet prvenstev hkrati, kar bo naložilo zvezi FIPAV in društvom veliko bremen, telovadnice in dvorane pa bodo polno zasedene.

Ni treba posebej omenjati, da bo prisotnost slovenskih ekip tudi na teh ravneh zelo številna. V omenjenih prvenstvih bo namreč nastopilo 14 slovenskih ekip (devet članskih, šest mladinskih). Pa še en podatek je zanimiv. Treh članskih prvenstev se bo udeležilo kar 36 šesterk, kar priča o ogromni razširjenosti odbojke na Tržaškem. Polovica teh šesterk predstavljajo za svoje društvo prvo člansko ekipo, torej vrh, za ostale bodo v teh kategorijah nastopale druge članske oziroma mladinske ekipe. Pri tem je treba omeniti, da je v 1. moški diviziji vpisanih kar 14 moštev, kar je nekje v kričečem nasprotju z vpisi v mladinskih kategorijah, v katerih ekip praktično ni: v prvenstvu under 18 so se namreč vpisale štiri ekipe, under 16 je letos deželnega značaja in o tem tekmovanju bomo poročali kdaj drugič, v prvenstvu under 15 se je vpisal samo Bor, ki je tako že osvojil naslov pokrajinskega prvaka, še ni znano, koliko ekip bo sodelovalo na ravni under 14.

Kakorkoli že, pred pričetkom bojev v omenjenih ligah so prognoze nekatere takšne:

1. moška divizija: vpisanih je 14 ekip, ki jih je zveza razdelila v dve skupini po sedem. Na koncu bo na sporedu »play-off«, vendar pa propozicije še niso znane. V skupini A s svojo B ekipo nastopa Sloga. Šesterko sestavljajo v glavnem igralci under 16, ki nimajo ambicij po visoki uvrstitvi. Vodi jih Franko Drasič. V skupini B pa bo Sloga igrala s svojo člansko A postavo, ki je lani izpadla iz D lige. Pri vzhodnokraškem društvu računajo, da se bodo varovanci Bruna Miliča potegovali za vrh in ne izključujejo možnosti povratka med deželne lige. Menimo, da je cilj dosegljiv, a vse bo odvisno od tega, s kakšno ekipo se bo prvenstva udeležil Inter 1904, ki se je odpovedal igranju v C-2 ligi, a še razpolaga z nekaterimi dobrimi igralci. V isti skupini kot Sloga A bo igral tudi Bor in sicer z mlado postavo, ki jo trenira Giani Furlanič. Na pomoč bodo priskočili tudi nekateri Borovi veterani, da bi s svojimi izkušnjami pomagali mlajšim pri njihovih prvih korakih v športni areni.

SKUPINA A: Sant'Andrea Football club; DLF B; Club Altura; Inter 1904; La Marmotta - CUS Trst; Sloga B.

SKUPINA B: Prevenire; Volley Club; Le Volpi; Sloga A; DLF A; Bor; Legovini Sport.

1. ženska divizija: v tem prvenstvu je prišlo do precejšnjih sprememb v kakovosti posameznih ekip. Za napredovanje v D ligo se odkrito kandidira-

Na pripravi v Kranjski gori MZSTE Hobles: tudi trening s Križajem

Meddruštvena zamejska smučarska tekmovalna ekipa - MZSTE Hobles je izkoristila teden med božičem in novim letom za koristen trening v Kranjski gori. Kljub težavam zaradi splošnega pomanjkanja snega, so naši smučarji in smučarke vseeno izkoristili vseh pet dni priprav, saj so se za en dan, ko je bila proga v Kranjski gori zasedena zaradi tekmovanj, preselili v Avstrijo.

Trening v Kranjski gori je bil za vse članice in člane MZSTE Hobles še nadaljnje doživetje, saj so vadili ob istočasni prisotnosti jugoslovanske državne reprezentance in so en dan imeli priliko celo trenirati pod vodstvom slavnega Bojana Križaja, ki jim je skušal tako posredovati svoje bogate tehnične in tekmovalne izkušnje. To bo vsem prisotnim v Kranjski gori ostalo nedvomno v neizbrisnem spominu.

Konec tedna, če bodo snežne razmere to dopuščale, bodo smučarji in smučarke MZSTE Hobles izkoristili še za končne priprave pred skorajšnjim uradnim začetkom smučarske sezone v okviru italijanske smučarske federacije. (k. g.)

ta CUS in DLF, še posebej okrepljen izgleda slednji. Slovenske barve bo zastopala le Sloga, ki pa bo letos nastopila v docela spremenjeni postavi, saj bo v tej kategoriji nastopila ekipa trenerja Maria Čača (igralke letnika 1973), ki je lani napredovala iz 2. divizije. Cilj slogašic je obstanek v ligi in prepričani smo, da ga bodo tudi dosegle, če bodo še naprej trenirale redno in zavzeto.

TAKO V LIGI: CUS Trst, Killjoy, Legovini Sport, Sloga, OMA Mobili S. Giusto, DLF Trst, Virtus.

2. ženska divizija: v tem prvenstvu ekipe nastopajo s kar se da različnimi cilji. Nekatere so zgolj rekreativne, druge mladinske, tretje pa skušajo začeti z dna vzpon proti višjim položajem na jakostni lestevici tržaške ženske odbojke.

V A skupini nastopata od slovenskih ekip Sokol Indules, Bor Friulexpo B in Kontovel Electronic Shop. Sokolovke, ki jih vodi Igor Gombač, so mladinke in predstavljajo dejansko drugo ekipo društva. Lahko objektivno računajo na visoko uvrstitev, vsaj v skupini. Borovke pa so prav gotovo najmlajša ekipa prvenstva sploh (ne samo 2. divizije), saj gre za igralke under 14, ki jih vodi Beti Nacinovi. Čeprav so mlade pričakujemo, da bodo za marsikoga trd oreh. Kontovelke so v bistvu ekipa under 15 in varovanke Saina in Conestablove igrajo le za nabiranje novih izkušenj.

V skupini B bosta nastopila Breg in Bor Friulexport A. Veliko brežank, ki so lani solidno igrale v tej kategoriji, je prestopilo v člansko četrtoligasko ekipo, tako da bo preostali varovanci Ksenije Slavec služili prvenstvu le za nabiranje izkušenj.

Borovke, v glavnem gre za mladinke, ki jih vodi Silva Meulja, pa želijo predvsem izboljšati lansko uvrstitev, kar je možno, če se bodo resno lotile posla.

SKUPINA A: Sant'Andrea Football Club, Le Volpi B, Sokol Indules, Club Altura Omse, Bor Friulexport B, OMA Mobili S. Giusto, Kontovel Electronic Shop.

SKUPINA B: Breg, DLF Trst, Blitz Vival Busa, Le Volpi A, Prevenire, Bor Friulexport A, Julia, La Marmotta.

Under 16 ženske: čeprav se je vpisalo le osem ekip, je prireditelj vseeno razdelil šesterke v dve skupini po štiri. V polfinale se bosta uvrstili dve ekipi iz vsake skupine. Kot se čisto dogaja je razmerje moči med skupinama neuravnoteženo, saj je skupina A na papirju mnogo močnejša od skupine B. Bor Friulexport in Sloga A se namreč predstavljata kot najresnejša kandidata celo za nastop v velikem finalu za naslov, Virtus pa je menda najboljše od italijanskih ekip. V skupini B se tako Sokolu Indules in Slogi B ponuja priložnost za nastop v polfinalu.

SKUPINA A: DLF A - Virtus, Sloga A - Bor Friulexport.

SKUPINA B: DLF B - Sokol Indules, Club Altura Omse in Sloga B.

Under 15 ženske: favorit je OMA, a Kontovel Electronic Shop, lanski deželni finalist v kategoriji under 14, se postavlja kot najnevarnejši tekmelec. Za dobro uvrstitev se lahko poteguje tudi Bregova ekipe Tanje Rupert.

TAKO V LIGI: OMA Mobili S. Giusto, Riceratori, Zaula Rabuiese, Prima Scuola Pallavolo, Kontovel Electronic Shop, Breg, CUS Trst.

Ekipe Primex Vrtojbja doslej zelo uspešna

Namiznoteniške igralke Primex Vrtojbja so zelo uspešno nastopale v prvem delu prvenstva v 2. zvezni namiznoteniški ligi.

V devetih srečanjih so kar osemkrat zmagale in le enkrat izgubile in še to proti vodilni ekipi v Osijeku.

Tako zavzemajo zelo dobro 2. mesto na lestevici, kar je za ekipo, ki se je še lani borila za obstanek, zares lep uspeh.

Veliko zaslug za to ima tudi Nataša Gašperič, ki je prestopila iz kranjskega Merkurja. Ob njej pa tudi ostale domače igralke, dajajo boljše partije in igrano mirneje. Vse to pa se na težkih srečanjih še kako pozna.

Na sliki vidimo ekipo Primex Vrtojbja. Stojijo z leve: Venčko Pajnter (trener), Pavla Kurtovič in Mojca Lasič; čepijo: Črtomir Špacapan (predsednik kluba), Nataša Gašperič in Iris Rakuša.

(Ervin Čurlić)

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir. v SFRJ številka 1.200.- din, naročnina za za-
sebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.-
din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno
25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno
120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plača-
na vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš.
23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul
(šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir
beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmr-
tnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele
Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem
oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-
688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri
podružnicah SPI.

primorski dnevnik

4. januarja 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Deklico so našli v gozdu poldrugi kilometer od doma

Številne skrivnostne plati izginotja dveletne Cecilie

ORVIETO — Dveletna Cecilia Colabattista, ki je izginila od doma v ponedeljek zgodaj popoldne, je na varnem. Gozdna straža, karabinjerji in policija so jo iskali vso noč, včeraj zjutraj malo po osmi uri pa so jo prav gozdni čuvaji našli spečo pod nekim drevesom na robu gozdne poseke, ki je od dekličinega doma oddaljena skoraj poldrugi kilometer. Dekletce je bilo le malo prezebilo, po čemer preiskovalci sumijo, da ni prebila vse noči na kraju, kjer so jo reševalci našli.

Izginotje pa kaže še druge skrivnostne plati. Reševalci so namreč sledili dekličinim stopinjam, ki so se z domačega dvorišča nadaljevale v gozd do poseke. Sredi poti so opazili, da spremljajo male stopinje tudi odtisi čevljev odraslega človeka. Zaenkrat preiskovalci še niso ugotovili, ali so odtisi sveži, ali pa so bili tam še preden je Cecilia izginila. Tudi zdravstveno stanje deklice, ki ni zaskrbljujoče, daje slutiti, da ni ostala pod milim nebom več kot kako uro, saj je imela, kot rečeno, le ozeblino na nogah in je bila le relativno prestrašena. Prav zaradi teh indicov preiskovalci ne izključujejo možnosti poskusa ugrabitve, ki je pozneje iz še neznanih razlogov propadel. Ta sum potrjuje tudi dejstvo, da je dekličin ded Candeloro Corbo precej premožen. Corbo živi v Rimu, kjer ima večje gradbeno podjetje. Preiskave zato potekajo v največji tajnosti.

Na sliki (telefoto AP): kraj, kjer so reševalci včeraj zjutraj našli malo Cecilio.

Konec tedna le nekaj dežja in snega Le izredne padavine nas lahko rešijo suše

RIM — Le nadpovprečno deževna januar in februar lahko preprečita katastrofalno sušo v severni Italiji. Tega mnenja so tako meteorologi kot agronomi, saj so od septembra do januarja zabeležili od trikrat do petkrat manj padavin, kot znaša stoletno povprečje. Kot običajno meteorologi navajajo, da so v zadnjem stoletju že zabeležili podobne primere, ki so se srečno iztekli, saj so jesenski primanjkljaj nadoknadile obilne spomladanske padavine. Tokrat pa je položaj precej hujši, saj je bilo manj padavin v vsem letu 1988, tako da lahko položaj rešita le izredno deževna januar in februar. Statistično pa je predvsem februar med najbolj sušnimi zimskimi meseci, tako da izgledi niso najboljši.

V severni Italiji že sedaj občutijo posledice izredne suše. Ligurijo in Toskano pestijo gozdni požari, podobni poletnim. Vse reke in potoki imajo nizko stanje voda, kar povzroča prekomerno koncentracijo strupenih in odpadnih snovi v vodi, s tem pa pomore

rib. Znižala se je tudi podtalnica, tako da ima že marsikateri vodovod težave z zajetjem. Da pri vsem tem ne omenimo severnoitalijanskih zimskih športnih centrov, v katerih takega pomanjkanja snega ne pomnijo.

Nič čudnega torej, da marsikdo s pričakovanjem zre v nebo in trka po barometru, ki že dober mesec kaže nadpovprečno visok zračni pritisk. Dolgoročna meteorološka napoved pa nam vliva kanček upanja. Že drevi bi se moralo od zahoda pooblačiti. Frontalni val pa naj bi preskočil Piemont in Lombardijo, tako da za jutri meteorologi napovedujejo padavine na Južnem Tirolskem, v Benečiji, v Furlaniji-Juljski krajini in v Emiliji-Romagni. V petek bi morale padavine zajeti skoraj vso severno Italijo, tako da bo v alpskem loku snežilo, v Padski nižini pa bo nekaj snega in dežja, že v soboto pa pričakujejo izboljšanje. V nedeljo in ponedeljek pa bo ponovno suho vreme z meglo po kotlinah in nižinah.

Spet bombni atentat na Južnem Tirolskem

BOCEN — V noči na torek je v kraju Wolkenstein (Selva di Val Gardena) skočila v zrak telefonska govornica. Neznanci so na javni telefon postavili papirnato bombo domače izdelave, ki sicer ni bila izredno močna, je pa popolnoma uničila govornico. Do eksplozije je prišlo le nekaj minut po eni uri ponoči, v bližini pa na srečo ni bilo ljudi, tako da je bomba povzročila le nekaj gmotne škode.

Policija in karabinjerji so nemudoma prihiteli na kraj eksplozije, v neposredni bližini znanega nočnega lokala, ki je na glavni ulici letovišarskega mesta. Preiskovalci so izrazili prepričanje, da so bombo podtaknili nevesči ljudje, čeprav ne izključujejo možnosti terorističnega atentata.

Na Južnem Tirolskem še vedno kroži pismo s podpisom Ein Tirol, v katerem so nacionalistični skrajneži najavljali »propagandno in teroristično akcijo«. Pismo so 31. decembra prejeli na bocenskem sedežu RAI, tokrat pa so ga v svojem nabiralniku našli tudi v podjetju, ki oskrbuje ceste ANAS, ter na občinah Meran in Terlan. Vsa pisma so odposlali iz Bavarske, čeprav nosijo različne pečate. Enako pismo pa je poštar izročil tudi v Klausenu neki družini železničarjev. Družina živi v stanovanjskem bloku, pred katerim je lani eksplodiralo nekaj parkiranih avtomobilov. Tudi takrat je atentat nosil pečat teroristične skupine Ein Tirol.

Zoper aids zakonska zvestoba učinkovitejša od preservativa

MILAN — Strah pred aidsom, ki je zajel Italijane nekako v začetku leta 1987, se je nekoliko polegel. Mnogi so se resignirano pripisali zakonski zvestobi, drugi se ne nameravajo odreči utečenemu, pa čeprav že dolgočasnemu izvenzakonskemu razmerju, tretji si pač pomagajo kot vedo in znajo. Kaže pa tudi, da je kampanja za prevencijo pred aidsom, zlasti tista, ki je svetovala uporabo kondoma, nekoliko zvedenela.

Potem ko je v letu 1987 krepko narasla prodaja najrazličnejših vrst preservativov, se je v lanskem letu njihov promet nepričakovano upočasnili. Lani so namreč v Italiji prodali samo 5 odstotkov kondomov več kot leto prej.

Luciano Visinelli, ki je odgovoren za stike s trgovom pri podjetju Hatù je potrdil, da se je tako imenovani »revival« kondomov dejansko končal. Tovarna Hatù krije potrebe več kot polovice italijanskih uporabnikov, sedaj pa se je znašla v položaju, ko bo morala velike zaloge preservativov prodajati na tuji trg. Konkurenca pa je tam zelo velika, saj so tovrstni izdelki iz drugih držav tako rekoč že preplavili svetovno tržišče. Visinelli je med drugim potolažil zveste odjemalce odrešilnih vrečk, da za letos niso predvidene podrazitve (kondom stane 1.200 - 1.300 lir), pač pa se bo idustrija Hatù bolj posvetila izdelavi posebnih kondomov za homoseksualce.

Crazy horse popravljajo

Dekleta na sliki so članice baletnega ansambla pariškega Crazy horsa, nočnega lokala, ki so ga te dni zaprli, da bi ga popolnoma prenovili. Baletke so videti še kar zadovoljne, saj jih čaka dopust do marca (Telefoto AP)

Ali bodo usmrtili Indirine morilce?

NEW DELHI — Indijsko vrhovno sodišče je včeraj zavrnilo novo peticijo, s katero so ponovno zahtevali odložitev usmrtnice na vesalih Keharja Singha, enega od obeh Sikhov, ki ju je sodišče spoznalo za krivca umora takratne predsednice indijske vlade Indire Gandhi.

V peticiji je odvetnik Ram Jetmalani, eden od najuglednejših indijskih odvetnikov, navedel več razlogov za odločitev smrtne obsodbe. Sodniki bi morali namreč zaslišati nekega v Pandžabu priprtega terorista, ki bi lahko spremenil položaj Keharja Singha. Jetmalani v svoji peticiji obenem navaja, da so izvršitev smrtne obsodbe prevečkrat odložili, tako da bi bila sedaj usmrtnica v nasprotju z »načeli naravnega prava«. Kehar Singh je bil za razliko od Satwanta Singha, ki je osebno sodeloval v umoru Indire Gandhi, obtožen »prevratništva«, ker je pripravil atentat na Indiro Gandhi.

V umoru tedanje predsednice indijske vlade je sodeloval tudi Beant Singh, ki pa je padel pod strel indijsko-tibetanskih stražarjev. Prvotno so podobno kot Keharja Singha obtožili prevratništva tudi Balbirja Singha. Na tretjestopenjskem prizivnem sodišču pa so ga 3. avgusta oprostili. Od tedaj je postala razsodba pravnomočna, odvetniku Jetmalaniju pa je uspelo, da je z najrazličnejšimi oprijemi dosegel večkratno odložitev izvršitve smrtne obsodbe za Keharja Singha. Avtomatično se je s tem okoristil tudi Satwant Singh. Po vsem sodeč, pa sedaj ni več pravnih oprijemov, tako da bi lahko dvojico vsak trenutek obesili.

Avto kot iglu? 30 let peš!

LONDON — Ko bo lahko prosi, naj mu vrnejo voziško dovoljenje, bo Alexander Dobbin star 78 let. Pretor iz Aldershota Don Steele je namreč odločil, da bo Dobbinu odvzel voziško dovoljenje za dobo tridesetih let.

Britanski šofer, ki je bil deležen tolikšne kazni, je namreč vozil avtomobil s šipami popolnoma prekritimi z ledom. S svojim iglujem na štirih kolesih se je Dobbin nemoteno podal na cesto, ne da bi pri tem pomislil, kakšno nevarnost predstavlja zase in druge.

Britanci se torej pripravljajo na leto, v katerem bodo še posebno strogi do nepazljivih voznikov; Alexander Dobbin pa je v svoji šoferski karieri kršil že vrsto predpisov, saj so ga že trikrat ustavili zaradi vožnje v vinjenem stanju. Vsakič se je Dobbin uprl testu s pihanjem balončka, kar je še poslabšalo njegovo »juridično« stanje. Sedaj je Dobbin razkačen priznal, da res rad pije, vendar bo moral sedaj prodati svoj nov avto in se do odhoda v pokoj peljati v službo s kolesom.

Peter Bogdanovich le poročil Strattonovo

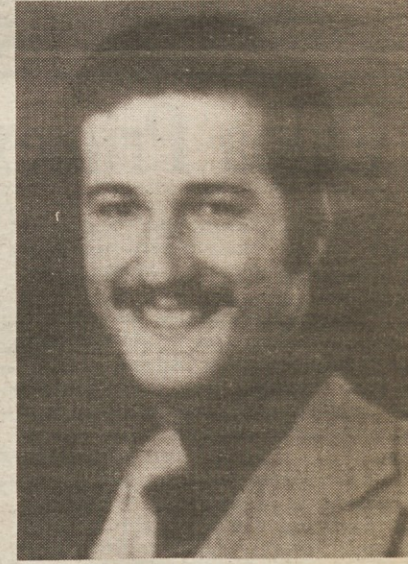

Ameriški režiser jugoslovanskega porekla Peter Bogdanovich je predzadnjega v letu stopil v zakon z Louise Hoogstratten, ki ji prijatelji pravijo L. B. Stratten. Poroča sama na sebi ne bi vzbujala posebnega zanimanja, ko ne bi bila novoporočenka sestra pokojne starletke Dorothy Stratton, ki jo je mož Paul Snider umoril iz ljubosum-

ja. Dorothy je bila namreč Bogdanovicheva ljubica.

Režiser in zvezdica revije Playboy sta se spoznala na snemanju filma They All Laughed, njuna ljubezenska zgodba pa se je zaključila s srhljivim umorom prikupne pravolaske. Bogdanovich je svoji ljubezni posvetil knjigo The Killing of the

Unicorn, iz zagonetne afere pa je nastal tudi film Star 80, ki se ga kdo od filmskih navdušencev morda še spominja, saj je Hemingwayeva vnukinja odigrala vlogo nesrečne Strattonove, debitant Eric Roberts pa njenega morilca.

Na slikah (od leve): režiser Bogdanovich, L. B. Stratton, Dorothy Stratton in Paul Snider